

Jaarverslag 2022 van de Vlaamse Gemeenschap

Financieel rapport bij de algemene rekeningen 2022

Inhoudsopgave

VOORWOORD	4
JAARVERSLAG OVER DE BEDRIJFSECONOMISCHE RAPPORTERING - BOEKJAAR EINDIGEND OP 31.12.2022	5
DE BALANS OP 31.12.2022	6
Immateriële vaste activa	7
Materiële vaste activa	7
Financiële Vaste Activa	8
Vorderingen op meer dan één jaar	11
Vorraden en bestellingen in uitvoering	12
Vorderingen op ten hoogste één jaar	12
Geldbeleggingen.....	15
Liquide middelen.....	16
Overlopende rekeningen van het actief	16
Eigen vermogen.....	18
Reserves	19
Kapitaalsubsidies.....	19
Voorzieningen	19
Financiële schulden op meer dan één jaar en op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	21
Financiële schulden ten opzichte van derden op ten hoogste één jaar.....	23
Handelsschulden op ten hoogste een jaar	23
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	25
Overige schulden.....	26
Overlopende rekeningen van het passief	27
DE RESULTATENREKENING 2022.....	29
Bedrijfsopbrengsten	29
Omzet	30
Andere bedrijfsopbrengsten	30
Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten.....	32
Bedrijfskosten.....	33
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	33
Diensten en diverse goederen.....	34
Personeelskosten	35
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, immateriële en materiële vaste activa	36
Voorzieningen	37
Andere bedrijfskosten	37
Niet-recurrente bedrijfskosten.....	39

Financiële opbrengsten	39
Financiële kosten.....	40
INVLOED CORONAMAATREGELEN OP HET BEDRIJFSECONOMISCH RESULTAAT VAN DE BOEKHOUDING	42
INVLOED RELANCEMAATREGELEN OP HET BEDRIJFSECONOMISCH RESULTAAT VAN DE BOEKHOUDING	42
INVLOED NOODFONDS OEKRAÏNE OP HET BEDRIJFSECONOMISCH RESULTAAT VAN DE BOEKHOUDING	45
JAARVERSLAG OVER BUDGETTAIRE RAPPORTERING	BEGROTINGSJAAR 2022
	46
<i>Middelenbegroting</i>	46
Afdeling 9: Ministerie Vlaamse Gemeenschap.....	46
Afdeling 2: Diensten met Afzonderlijk Beheer.....	46
<i>Uitgavenbegroting - gesplitste kredieten - vastleggingskredieten</i>	47
Afdeling 1: Ministerie Vlaamse Gemeenschap.....	47
Afdeling 3: Diensten met Afzonderlijk Beheer.....	48
Afdeling 4: Terugbetaling leningen	49
<i>Uitgavenbegroting - gesplitste kredieten – vereffeningkredieten</i>	49
Afdeling 1: Ministeries Vlaamse Gemeenschap.....	49
Afdeling 3: Diensten met Afzonderlijk Beheer.....	50
Afdeling 4: Terugbetaling leningen	51
<i>Uitgavenbegroting - Variabele kredieten - Vastleggingskredieten</i>	52
<i>Uitgavenbegroting - Variabele kredieten - Vereffeningkredieten</i>	52
<i>Samenvatting uitvoeringsrekening begroting</i>	53
<i>Aansluiting bedrijfseconomische en budgettaire rapportering</i>	55

VOORWOORD

De Vlaamse Codex Overheidsfinanciën voorziet zowel een bedrijfseconomische als een budgettaire boekhouding. Daardoor bevat de jaarrapportering zowel een bedrijfseconomisch als een budgettair luik.

In 2020 en 2021 kleurde het bedrijfseconomisch resultaat als gevolg van de coronapandemie bloedrood. Ook in 2022 heeft de coronacrisis nog steeds invloed op nagenoeg alle posten van de jaarrekening.

Naast de rechtstreekse kostenstijging ten gevolge van corona, lanceerde de Vlaamse regering in 2021 het investeringsplan 'Vlaamse Veerkracht' om zijn economisch en maatschappelijk weefsel te herstellen. Een investering van 4,3 miljard in heel uiteenlopende domeinen. Van cultuur tot sport, van onderwijs tot de zorgsector en van technologie tot milieu. Maar vooral een investering in elke Vlaming. Dit investeringsplan is doorvertaald naar 180 relanceprojecten. Voor 55 projecten zal men maximaal beroep doen op het Herstelfonds 'NextGenerationEU'. De focus lag de voorbije twee jaar op het aangaan van de verbintenissen, maar men merkt wel dat de kosten m.b.t. dit investeringsplan meer en meer zichtbaar worden in het resultaat van de jaarrekening 2022.

Bovenop de uitlopers van corona komt hier in 2022 nog eens de Oekraïne-crisis en vooral de hieruit voortvloeiende energie- en grondstoffencrisis bij. Die hebben eveneens een substantiële impact op de posten van de jaarrekening.

Toch wordt 2022 afgesloten met een positief resultaat, maar dit is uitsluitend te danken aan het uitzonderlijk resultaat door het opnemen van de zeesluizen en een aantal artistieke werken in de boekhouding.

Tot slot willen we met enige trots meegeven dat we er in 2022 wederom in geslaagd zijn om een aantal verbeteringen aan te brengen in de jaarrekening, zoals het opnemen van de zeesluizen en de artistieke werken in de boekhouding, het verder verfijnen van de voorziening juridische geschillen en het verder optimaliseren van de boeking van de te ontvangen facturen van het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken. Dit alles met het ultieme doel om op termijn een jaarrekening te kunnen voorleggen die de toets van het Rekenhof doorstaat.

Voor alle rapporten van de jaarrapportering maken we gebruik van de gegevens uit het financieel systeem OraFin. Tussen de resultatenrekening in de jaarrekening en de budgettaire uitvoeringsrekening wordt een aansluiting gemaakt. De financiële rapportering van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap is op die manier gelijklopend aan deze van de andere rechtspersonen van de consolidatiekring Vlaamse Overheid.

JAARVERSLAG OVER DE BEDRIJFSECONOMISCHE RAPPORTERING - BOEKJAAR EINDIGEND OP 31.12.2022

Het jaarverslag over de bedrijfseconomische rapportering bespreekt de balans en resultatenrekening van de Vlaamse Gemeenschap op 31 december 2022, zoals opgenomen in de bedrijfseconomische jaarrapportering van de Vlaamse Gemeenschap over het boekjaar 2022. De gerapporteerde cijfers zijn die van de rechtspersoon Vlaamse Gemeenschap, inclusief Diensten met Afzonderlijk Beheer en de orde- en thesaurierekeningen.

De bespreking van de cijfers besteedt vooral aandacht aan de inhoud van de verschillende rubrieken door de belangrijkste items weer te geven. Bijkomend is er duiding wanneer er verrichtingen geregistreerd werden zonder budgettaire impact zoals aanpassingen in de inventaris of afschrijvingen. Een overzicht hiervan wordt weergegeven in de budgettaire jaarrekening in VO19 'Aansluiting bedrijfseconomische en budgettaire rapportering'.

De balans is een momentopname van het vermogen en de schulden van de Vlaamse Gemeenschap op 31 december 2022. Het balanstotaal op 31 december 2022 bedraagt 49.911,7 miljoen euro, wat een stijging is van 16,4% ten opzichte van 2021. In absolute bedragen bedraagt de toename 7.024,6 miljoen euro.

De vaste activa zijn toegenomen met 14,7% (+5.471,3 miljoen euro). Dat is vooral toe te schrijven aan de correcte opname van de zeesluizen en de artistieke werken in de boekhouding.

Ook de vlottende activa zijn gestegen met 27,1% (+1.553,3 miljoen euro). Dit is grotendeels toe te wijzen aan de nieuw toegekende leningen aan de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen en aan Schoolinvest en aan de toename van de rechtstreekse financiering van het Vlaams Woningfonds.

Aan de passiefzijde is het eigen vermogen gestegen met 32,7% (+2.242,7 miljoen euro). Deze toename is in de hoofdzaak te danken aan de hierboven vermelde opname van de zeesluizen en artistieke werken in de boekhouding.

Het vreemd vermogen is ten opzichte van vorig jaar gestegen met 13,9%. Dat is een stijging met 4.789,2 miljoen euro. Het aangaan van nieuwe leningen was noodzakelijk voor de financiering van de Vlaamse Veerkracht, de noodzakelijke ondersteuning van de energiecrisis, de Oekraïne-crisis en de stijging van de leningen toegekend aan de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen.

Het bedrijfseconomisch nettoresultaat van het boekjaar bedraagt +1.101,5 miljoen euro omwille van de hierboven vernoemde oorzaken.

De cijfers worden verder in dit document verduidelijkt.

DE BALANS OP 31.12.2022

Na verwerking van het resultaat in de balans bedraagt het balanstotaal 49.911,7 miljoen euro.

	<u>Codes</u>	<u>Boekjaar</u>	<u>Vorig boekjaar</u>
Vaste activa	21/28	42.618,7	37.147,4
Immateriële vaste activa	21	11,2	15,9
Materiële vaste activa	22/27	22.504,4	17.753,4
Financiële vaste activa	28	20.103,1	19.378,1
Vlottende activa	29/58	7.293,0	5.739,7
Vorderingen op meer dan één jaar	29	3.011,6	2.182,6
Voorraden en bestellingen in uitvoering	30/36	0,6	0,0
Vorderingen op ten hoogste één jaar	40/41	2.912,9	2.561,2
Geldbeleggingen	50/53	2,3	13,9
Liquide middelen	54/58	0,0	0,0
Overlopende rekeningen	490/1	1.365,6	982,0
TOTAAL van de ACTIVA	20/58	49.911,7	42.887,1

	<u>Codes</u>	<u>Boekjaar</u>	<u>Vorig boekjaar</u>
Eigen vermogen	10/15	9.096,3	6.853,6
Herwaarderingsmeerwaarden	12	9.987,9	8.850,1
Reserves	13	8,9	9,0
Overgedragen winst (verlies) (+)/(-)	14	-906,3	-2.008,0
Kapitaalsubsidies	15	5,8	2,5
Vorzieningen	16	1.537,3	1.544,6
Schulden	17/49	39.278,1	34.488,9
Schulden op meer dan één jaar	17	24.354,3	22.016,8
Schulden op ten hoogste één jaar	42/48	13.176,9	11.063,3
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	42	723,8	740,4
Financiële schulden	43	2.803,0	1.482,3
Handelsschulden	44	638,3	691,1
Ontvangen vooruitbetalingen	46	1,9	2,3
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	45	1.422,1	1.072,9
Overige schulden	47/48	7.587,8	7.074,3
Overlopende rekeningen	492/3	1.746,9	1.408,8
TOTAAL van de PASSIVA	10/49	49.911,7	42.887,1

Naar ***aanwending van het vermogen – m.a.w. het ACTIEF*** – stellen we het volgende vast:

85,4 % van het balanstotaal is de netto boekwaarde van het vast actief.

14,6 % van het balanstotaal behoort tot het vlottend actief.

Hierna volgt de gedetailleerde bespreking van de verschillende posten.

Immateriële vaste activa

De netto boekwaarde van het immaterieel vast actief bedraagt op 31.12.2022 11,2 miljoen euro t.o.v. 15,9 miljoen euro eind vorig jaar. De immateriële vaste activa omvatten vooral software en softwarelicenties.

Samenstelling:

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Licenties	1,3	1,3
Software	4,7	7,1
Databanken	0,3	0,5
Emissierechten	0,5	0,9
Overige	4,4	6,1
Totaal	11,2	15,9

De aanschaffingen in het huidig boekjaar bedragen 3,3 miljoen euro. Verder zijn er buitengebruikstellingen voor een netto boekwaarde van 4,3 miljoen euro en overboekingen van activa in aanbouw naar immateriële activa voor 4,9 miljoen euro.

Materiële vaste activa

De netto boekwaarde van het materieel vast actief, dat is de aanschaffingswaarde minus de afschrijvingen geboekt tot op 31.12.2022, bedraagt 22.504,4 miljoen euro tegenover 17.753,4 miljoen euro eind 2021.

De netto boekwaarde van het materieel vast actief wordt hoofdzakelijk vertegenwoordigd door:

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Terreinen	2.089,4	1.959,4
Gebouwen	133,7	95,6
Werken van burgerlijke bouwkunde	18.016,8	14.700,8
Vaste activa in aanbouw	621,3	707,1
Overige	1.643,4	290,5
Totaal	22.504,4	17.753,4

De twee belangrijkste posten hierin zijn de terreinen en gebouwen en ook de werken van burgerlijke bouwkunde.

De vertaling van de inventarisatie van **terreinen en gebouwen** naar waardering werd in 2019 al aangepakt, maar zal de komende jaren nog verder verfijnd worden. Het verder vervolledigen van de vastgoedbank met de nodige gegevens om tot een degelijke waardering te komen is een tijdrovend werk dat veel overleg vraagt met de verschillende betrokken actoren. Hiervoor werden al acties ondernomen maar de resultaten van deze acties zijn in het boekjaar 2022 nog niet zichtbaar en zullen verwerkt worden in de komende boekjaren.

Tot 2019 werd de aanschaffingswaarde van de **werken van burgerlijke bouwkunde** opgenomen in de balans en afgeschreven volgens het koninklijk besluit van 25 juni 1976 betreffende de afschrijvingen en rechtzettingen in de vermogenscomptabiliteit van de Staat. Sedert 2020 werd overeenkomstig VABN-advies 2018/9 een nieuwe waarderingswijze toegepast.

De nieuwe waarderingswijze had als eerste doelstelling dat voor de (materiële) vaste activa er maximaal aansluiting gezocht werd met bestaande operationele databanken.

Als tweede doelstelling beoogde de aanpassing een overeenstemming met de werkelijke toestand van de werken van burgerlijke bouwkunde.

Specifiek voor de werken van burgerlijke bouwkunde werd in 2019 een herwerkte beginbalans geïmplementeerd voor die die ressorteren onder de intern verzelfstandigde agentschappen Wegen en Verkeer en Maritieme Dienstverlening en Kust en de afdeling Expertise Beton en Staal van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken (MOW), allen entiteiten van het beleidsdomein MOW. De basisinfrastructuur (wegen en fietspaden) werd in 2022 geherwaardeerd. Hierbij werd rekening gehouden met de opmerkingen van het Rekenhof inzake het mee activeren van de gerelateerde bijkomende kosten.

Voor de werken van burgerlijke bouwkunde die ressorteren onder de afdeling Maritieme Toegang van het Departement MOW dient er nog een herwerkte beginbalans opgemaakt te worden. De nodige contacten met de betrokkenen werden gelegd, met de bedoeling om deze ook zo correct mogelijk in de boekhouding op te nemen. De effecten van deze ondernomen acties zullen hun vruchten afwerpen in deze en in de komende jaarrekeningen. Concreet werden de zeesluizen in de jaarrekening van 2022 opgenomen. De mutatie inzake de netto boekwaarde is dan ook grotendeels toe te schrijven aan deze opname. Deze mutaties zijn in het resultaat genomen via uitzonderlijke kosten en opbrengsten.

In 2022 werd een (gedeeltelijk) herwerkte (begin)balans met betrekking tot de artistieke werken opgenomen in de boekhouding. Dit gegeven verklaart grotendeels de mutatie op de **overige** activa. Deze mutatie is in het resultaat genomen als uitzonderlijke opbrengsten.

Financiële Vaste Activa

De financiële vaste activa, zoals geregistreerd in de boekhouding, bedragen 20.103,1 miljoen euro per 31.12.2022.

De financiële vaste activa worden onderverdeeld in enerzijds deelnemingen en anderzijds vorderingen (in miljoen euro).

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Deelnemingen	13.517,0	13.345,90
Vorderingen	6.586,1	6.032,20
TOTAAL	20.103,1	19.378,10

Bij de **deelnemingen** worden volgende bewegingen genoteerd (in miljoen euro):

Omschrijving	31/12/2021	Beweging	Herwaardering	31/12/2022
BEHEERSMAATSCHAPPIJ ANTWERPEN MOBIEL(BAM)	1.137,2	0,0	-0,5	1.136,7
DE VLAAMSE WATERWEG	2.402,5	0,0	143,2	2.545,7
DIESTSE POORT	4,9	0,0	0,4	5,3
FIDIMEC	45,9	0,0	6,3	52,2
FINLAB	104,8	0,0	2,2	107
FINOCAS NV	92,4	20,0	7,8	120,2
GIGARANT	271,7	0,0	-28,9	242,8
LIMBURGSE RECONVERSIEMAATSCHAPPIJ	489,5	0,0	3,3	492,8
LOM VLAANDEREN	20,9	0,0	7,1	28,0
MAATSCHAPPIJ VAN HET GRONDEN INDUSTRIEEL BELEID VAN HET LINKEROEVER GEBIED	91,5	0,0	0,9	92,4
PARTICIPATIEMAATSCHAPPIJ VLAANDEREN (PMV)	2.342,0	0,0	53,5	2.395,5
SCHOOLINVEST	280,1	0,0	1,2	281,3
TECHNOPOLIS	7,2	0,0	0,8	8,0
DE WERKVENNOOTSCHAP	38,3	0,0	0,0	38,3
VLAAMS DATANUTSBEDRIJF	0,0	4,9	0,0	4,9
VLAAMS ENERGIEBEDRIJF	44,5	0,0	0,8	45,3
VLAAMSE HAVENS	16,6	0,0	0,1	16,7
VLAAMSE INSTELLING VOOR TECHNOLOGISCH ONDERZOEK (VITO)	56,9	0,0	-15,2	41,7
VLAAMSE MAATSCHAPPIJ VOOR SOCIAAL WONEN (VMSW)	2.308,7	0,0	-85,6	2.223,1
VLAAMSE PARTICIPATIEMAATSCHAPPIJ (VPM)	483,1	0,0	8,8	491,9
VLAAMSE RADIO EN TELEVISIE (VRT)	284,2	0,0	-0,6	283,6
VLAAMSE VERVOERMAATSCHAPPIJ DE LIJN	1.523,0	0,0	49,6	1.572,6

ANDERE (Sociale huisvestingsmaatschappijen)	0,3	0,0	0,0	0,3
ALTERFIN	1,0	0,0	0,0	1,0
ETHIAS	951,2	0,0	1,9	953,1
IMEC ISTART FUND	0,9	0,0	-0,3	0,6
INCOFIN	1,0	0,0	0,1	1,1
LHB	2,1	0,0	-0,2	1,9
TRIVIDEND	0,8	1,0	0,0	1,8
VIAPASS	0,6	0,0	0,0	0,6
DE WATERGROEP	284,0	0,0	-10,4	273,6
FLANDERS FUTURE TECHFUND	18,8	0,0	-1,3	17,5
VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ	39,3	0,0	0,2	39,5
TOTAAL	13.345,9	25,9	145,2	13.517,0

De belangrijkste transacties hebben zich voorgedaan bij het Vlaams Datanutsbedrijf, FINOCAS nv en De Vlaamse Waterweg.

In 2022 werd het Vlaams Datanutsbedrijf opgericht waarin Vlaanderen de enige aandeelhouder is. De missie van het Vlaams Datanutsbedrijf bestaat erin bruggen te bouwen tussen publieke en private dataplatformen door nieuwe, data gedreven ecosystemen te ontwikkelen. In 2022 was er een initiële kapitaalbreng ten belope van 19,5 miljoen euro waarvan 4,9 miljoen euro effectief volstort werd.

FINOCAS nv heeft als doel de decarbonisatie van de staalindustrie. In 2022 gebeurde er een kapitaalsverhoging van 80,0 miljoen euro waarvan er 20,0 miljoen euro werd volstort. Bovendien werd er op de deelneming een herwaardering uitgevoerd van +7,8 miljoen euro.

	Bewegingen 2022(miljoen euro)
Volstorting kapitaalsverhoging huidig jaar	+20,0
Herwaardering	+7,8
Totaal bewegingen	27,8

Bij De Vlaamse Waterweg vond er in 2022 een herwaardering plaats ten belope van 143,32 miljoen euro.

De **vorderingen** worden hoofdzakelijk vertegenwoordigd door:

Vordering op	Openstaand bedrag (in miljoen euro) op lange termijn	Openstaand bedrag (in miljoen euro) op korte termijn
VMSW	5.861,3	213,9
School Invest	682,3	351,7
Diestse Poort	34,5	2,1
Borgtochten	8,0	0,0
TOTAAL	6.586,1	567,7

Het openstaand bedrag op korte termijn is terug te vinden bij de overige vorderingen op korte termijn onder de post "Vorderingen op entiteiten die tot de Vlaamse overheidssector behoren". Die worden verderop besproken.

Er werd voor 895,6 miljoen euro aan nieuwe leningen toegekend. Aan de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen werd 800,0 miljoen euro toegekend en aan Schoolinvest werd 95,6 miljoen euro toegekend.

In 2022 werd er voor een totaalbedrag van 219,6 miljoen euro aan openstaande leningen terugbetaald waarvan 187,9 miljoen euro door VMSW, 29,7 miljoen euro door Schoolinvest en 2,0 miljoen euro door de Diestse poort.

Vorderingen op meer dan één jaar

De lange termijn vorderingen bedragen 3.195,5 miljoen euro en zijn op te splitsen in een deel dat op meer dan één jaar (3.011,6 miljoen euro) zal teruggevorderd worden en een deel dat volgend jaar zal teruggevorderd worden (191,9 miljoen euro). De vorderingen die volgend jaar zullen teruggevorderd worden zijn in de balans onder de rubriek overige vorderingen op ten hoogste één jaar terug te vinden (zie verder).

Bedragen in miljoen euro:

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Vorderingen op meer dan één jaar	3.011,6	2.182,6

De lange termijn vorderingen zijn meer in detail als volgt uit te splitsen (in miljoen euro):

Omschrijving	Meer dan één jaar	Ten hoogste één jaar
Lening aan BAM	176,5	0,0
FRGE Energieleningen	74,1	14,7
Terugvorderbare voorschotten VLM – landinrichtingsprojecten	75,7	0,0

Terugvorderbare voorschotten De Vlaamse Waterweg gedeerde ontvangsten uit watervang	18,7	0,0
Lening aan Universiteit Antwerpen	2,5	0,4
Leningen aan Vlaams Woningfonds	2.240,6	81,0
Impulseo-leningen	4,0	1,7
Erfgoedleningen	16,5	0,9
Lening vzw De Warande	0,5	0,1
Voorschotten sluis Terneuzen	190,4	0,0
Handelshuurleningen (corona)	3,6	2,1
Heropstartleningen (corona)	64,9	33,2
Overbruggingskredieten taxi's (corona)	0,1	0,5
Overbruggingsleningen	133,6	32,0
Betaaluitstel federale overheid negatief inhaalbedrag C2 ziekenhuizen	0,0	23,3
De Hefboom	3,3	1,2
Sportnoodkoop leningen	5,1	0,7
Overige	1,5	0,1
TOTAAL	3.011,6	191,9

De sterke toename van de vorderingen op lange termijn is enerzijds toe te schrijven aan de rechtstreekse financiering van het Vlaams Woningfonds (VWF). Er werden dit jaar voor 912,0 miljoen euro nieuwe lange termijn vorderingen geboekt t.o.v. het VWF gezien de grotere cashbehoefte van het VWF door het hogere bedrag aan nieuwe bijzondere sociale leningen.

Anderzijds is het saldo van de openstaande voorschot 'Sluis Terneuzen' gedaald naar 190,4 miljoen euro. Op 31 december 2021 bedroeg dit saldo nog 303,1 miljoen euro.

Vorraden en bestellingen in uitvoering

De balanspost 'Vorraden en bestellingen in uitvoering' is een balanspost die in 2022 in gebruik werd genomen als gevolg van de inkanteling van de DAB Vloot in het financieel systeem OraFin.

De voorraden en bestellingen in uitvoeringen bedragen eind 2022 0,6 miljoen euro.

Vorderingen op ten hoogste één jaar

De vorderingen op ten hoogste één jaar bedragen 2.912,9 miljoen euro en kunnen onderverdeeld worden in 2 groepen (in miljoen euro):

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
'Handels'vorderingen	908,5	1.052,1
Overige vorderingen op korte termijn	2.004,4	1.509,1
Totaal	2.912,9	2.561,2

a) 'Handels'vorderingen

De handelsvorderingen die binnen het volgende boekjaar geïnd dienen te worden kunnen verdeeld worden in (in miljoen euro):

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Openstaande verkoopfacturen, terugvorderingen, ...	43,6	106,2
Fiscale vorderingen geboekt via het Vlaams Fiscaal Platform	1.413,9	1.378,40
Vorderingen Minafonds	7,2	17,3
Leegstand woningen	41,3	43,7
Te ontvangen creditnota's leveranciers	2,1	1,5
Op te maken facturen	1,1	0
Dubieuze debiteuren	40,2	32,3
Geboekte waardeverminderingen Fiscale vorderingen	-601,3	-437,6
Geboekte waardeverminderingen op openstaande vorderingen en dubieuze debiteuren	-39,9	-89,9
Overige	0,3	0,2
TOTAAL	908,5	1.052,10

Het openstaand saldo van de handelsvorderingen is gedaald met 143,6 miljoen euro t.o.v. 2021. Deze daling is grotendeels te wijten aan de geboekte waardeverminderingen op fiscale vorderingen. Er werden voor deze vorderingen 163,7 miljoen euro meer waardeverminderingen geboekt ten opzichte van 2021.

Voor onroerende voorheffing (OV) werden voor aanslagjaar 2021 de vorderingen voor het eerst verstuurd via eBox. Het inningspercentage lag bij deze vorderingen in de beginfase toen veel lager, omdat veel partijen al dan niet bewust hun eBox hadden geactiveerd, maar nog onvoldoende raadpleegden. Vorderingen van de Vlaamse Belastingdienst bleven daardoor in eerste instantie onbetaald. Om te vermijden dat daardoor te hoge waardeverminderingen zouden worden aangelegd, werd in 2021 afgeweken van de geldende waarderingsregels. Vanaf 2022 worden opnieuw de normale waarderingsregels toegepast. Dit betekent dat vanaf 2022 wordt rekening gehouden met de vervallen vorderingen vanaf 60 dagen.

Het detail van de fiscale vorderingen en de geboekte waardeverminderingen hierop, wordt opgevolgd in de subadministratie van Vlabel (Vlaams Fiscaal Platform).

Vanaf boekjaar 2022 worden ook de openstaande vordering van DAB Loodswezen en DAB Vloot mee opgenomen. Tot en met boekjaar 2021 werd de boekhouding van de DAB Loodswezen en DAB Vloot in een ander boekhoudsysteem gevoerd en werden deze DAB's via verzamelboekingen ingeboekt in de boekhouding van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. De openstaande balansposten werden tot dan globaal opgenomen via een tussenrekening. Deze tussenrekening werd in 2022 afgeboekt en uitgesplitst naar de correcte balansposten.

De grootste bijkomende post zijn de handelsvorderingen van DAB Loodswezen, die 15,3 miljoen euro representeren van de openstaande verkoopfacturen. Verder werden ook de 'Op te maken facturen' van de twee DAB's opgenomen ten belope van 1,4 miljoen euro.

b) Overige vorderingen op korte termijn

De overige vorderingen op korte termijn bestaan uit (in miljoen euro):

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Te ontvangen subsidies, toelagen, ...	19,5	233,2
Voorschotten EU-subsidies	228,1	110,3
Lopende rekening mutualiteiten	0,0	30,4
Nog op te maken facturen	14,6	11,1
Diverse vorderingen	219,0	102
Lange termijnvorderingen die binnen het jaar vervallen (zie detail vorderingen op meer dan één jaar)	191,9	125,5
Vorderingen op entiteiten die tot de Vlaamse overheidssector behoren (zie detail financiële vaste activa)	567,7	444,9
Vooruitbetalingen Dienstencheques	260,3	226,1
Vooruitbetalingen ESF en AMIF	30,7	22,1
Rekening courant De Werkvennootschap	337,3	183,9
Rekening courant Federale Pensioendienst	6,9	6,2
Vordering federale operatoren	101,6	0,0
Vorderingen waarborgbeheer	73,5	86,7
Vorderingen energieheffingen	2,8	2,0
Dubieuze (terug)vorderingen subsidies en overige	28,0	8,2
Geboekte waardeverminderingen op voornamelijk debiteuren waarborgbeheer en energieheffingen	-92,8	-96,7

Betaalorgaan	9,5	9,5
Overige	5,8	3,7
TOTAAL	2.004,4	1.509,1

De overige vorderingen zijn gestegen met 495,3 miljoen euro ten opzichte van 2021. De belangrijkste oorzaken van deze stijging zijn:

- De vordering federale operatoren¹. De vordering moet samen gelezen worden met de schuld federale operatoren. Deze post vindt men terug op de passiefzijde van de balans onder overige schulden. Het saldo van de vordering bedraagt eind 2022 101,6 miljoen euro en de schuld bedraagt -13,6 miljoen euro wat maakt dat het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap een vordering heeft van 88,0 miljoen euro.
- De voorschotten EU-subsidies zijn gestegen tot 228,1 miljoen euro eind 2022. Dit is een stijging van 117,8 miljoen euro t.o.v. 2021. Dit betekent concreet dat het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap voor 228,1 miljoen euro geprefinancierd heeft eind 2022. De ontvangst van de geprefinancierde bedragen is afhankelijk van het behalen van milestones op Belgisch niveau. De voorgeschoten bedragen hebben in hoofdzaak betrekking op RRF (Recovery and resilience Facility) voor een bedrag van 219,2 miljoen euro en BAR (Brexit Adjustment Reserve) voor een bedrag van 8,8 miljoen euro.

De belangrijkste oorzaak van de daling van de vorderingen te ontvangen subsidies, dotaties, toelagen en soortgelijke kan toegeschreven worden aan de ontvangst van de federale overheid van 213,1 miljoen euro voor het aandeel van de federale overheid in de COVID-vaccinatiecampagne, wat vorig jaar nog te ontvangen was.

We zien ook een stijging van de rekening-courant met De Werkvennootschap. Op deze rekening-courant worden bedragen aangerekend, die gestort (voorschotten) werden naar De Werkvennootschap voor uitvoering van de werken. Men kan hieruit concluderen dat er meer voorschot openstaat t.o.v. 2021 en dat er dus meer werken in uitvoering zijn bij De Werkvennootschap. Op het moment dat een werk door De Werkvennootschap is uitgevoerd, ontvangt het ministerie een factuur en wordt het voorschot voor hetzelfde bedrag verminderd.

Geldbeleggingen

De geldbeleggingen bedragen 2,3 miljoen euro en bestaan vooral uit:

- Vastrentende effecten voor 2,0 miljoen euro
- Aandelen voor 0,3 miljoen euro

¹ De federale operatoren zijn federale instanties die nog uitvoerende taken op zich nemen voor bevoegdheden die bij de 6de Staatshervorming werden overgeheveld naar Vlaanderen.

Aangezien de bevoegdheden Vlaams zijn, dient de kost door Vlaanderen gefinancierd te worden en dient de aanrekening ook in de boekhouding van de Vlaamse Gemeenschap opgenomen te worden. De kasmatige afwikkeling gebeurt door inhoudingen op de federale toelage aan Vlaanderen op basis van voorschotten en daarop volgende afrekeningen in functie van de voorschotten en de werkelijke gemaakte kosten. Dit zorgt ervoor dat we steeds een schuld of vordering ten aanzien van de federale overheid rapporteren in de jaarrekening.

Liquide middelen

Voor de negatieve banksaldi werd een herclassificatie uitgevoerd naar het passief van de balans voor een bedrag van 680,5 miljoen euro.

Overlopende rekeningen van het actief

De overlopende rekeningen van het actief bedragen 1.365,6 miljoen euro, als volgt samengesteld (in miljoen euro):

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Over te dragen kosten	41,3	42,6
Over te dragen kosten subsidies	840,5	810,7
Verkregen opbrengsten	483,8	94,1
Globale boeking Loodswezen	0,0	20,1
Globale boeking Vloot	0,0	1,6
Nog niet uitgezuiverde Orden thesaurierekeningen	0,0	12,6
Overige	0,0	0,3
TOTAAL	1.365,6	982,0

In 2022 valt er een materiële toename te bemerken in de overlopende rekening "verkregen opbrengsten". In 2022 bedraagt het saldo 483,8 miljoen terwijl dit in 2021 94,1 miljoen bedroeg. Deze verhoging is nagenoeg exclusief toe te wijzen aan de boeking van de veilingopbrengsten van emissierechten met betrekking tot boekjaar 2021 en 2022. De veilingopbrengsten worden uitgedrukt op deze overlopende rekening omdat er sinds 1 januari 2021 geen effectieve ontvangsten geweest zijn wegens het ontbreken van een samenwerkingsakkoord tussen de verschillende Belgische regio's. Er werd er een raming geboekt op basis van de gerapporteerde veilingopbrengsten door de FOD Volksgezondheid. De effectieve kasontvangsten worden verwacht in het voorjaar 2023.

In onderstaande tabel kan men de opdeling per beleidsdomein zien van de over te dragen kosten subsidies. Eind 2021 werd er voor 810,7 miljoen over te dragen kosten met betrekking tot subsidies geboekt. Eind 2022 is dit saldo opgelopen tot 840,5 miljoen euro.

Beleidsdomein	Saldo 2022	Saldo 2021
Bd. Cultuur, Jeugd en Media	158,1	108,3
Bd. Economie, Wetenschappen en Innovatie	10,8	14,1
Bd. Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie	130,3	55,4
Bd. Landbouw en Visserij	6,4	9,4

Bd. Mobiliteit en Openbare Werken	1,2	1,6
Bd. Omgeving	124,8	89,1
Bd. Onderwijs en Vorming	221,0	314,6
Bd. Welzijn en Volksgezondheid	154,1	207,5
Bd. Werk en Sociale Economie	33,8	10,7
TOTAAL	840,5	810,7

Als de onderliggende materie gelijk blijft verwacht men over de jaren heen een stabiel saldo aan over te dragen kosten. Bovenstaande tabel bevestigt dit voor het geconsolideerde geheel van de beleidsdomeinen, maar er zijn ook grote veranderingen te merken ten opzichte van het voorgaande boekjaar voor de individuele beleidsdomeinen. Overlopende rekeningen zijn boekhoudtechnische correcties ten gevolge van de aanrekeningsregels.

Naar **oorsprong van het vermogen – m.a.w. het PASSIEF** – stellen we het volgende vast.

Het eigen vermogen bedraagt 18,2% van het balanstotaal (vorig jaar 16,0%)

De voorzieningen bedragen 3,1% van het balanstotaal (vorig jaar 3,6%)

Het vreemd vermogen bedraagt 78,7% van het balanstotaal (vorig jaar 80,4%)

De wijziging van de verhoudingen is in belangrijke mate toe te schrijven aan de geboekte herwaarderingsmeerwaarden op de financiële en materiële vaste activa, die een invloed hebben op het eigen vermogen (+1.137,8 miljoen euro).

Hierna volgt de gedetailleerde bespreking van de verschillende posten.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen exclusief herwaarderingsmeerwaarden en kapitaalsubsidies bestaat uit (in miljoen euro):

Omschrijving	Situatie 31/12/2021	Resultaatverwerking	Situatie 31/12/2022
Reserves	9,0	-0,1	8,9
Overgedragen resultaat	-2.007,9	1.101,6	-906,3
TOTAAL eigen vermogen	-1.998,9	1.101,5	-897,4

Afstemming resultaatverwerking:

Omschrijving	Bedrag (in miljoen euro)
Bedrijfseconomische winst over 2022	1.101,6
Onttrekking aan de reservefondsen van de DAB's	-0,1
Effect 2022 op eigen vermogen (overgedragen resultaat)	1.101,5

Herwaarderingsmeerwaarden

Detail van de herwaarderingsmeerwaarden (in miljoen euro):

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Op immateriële vaste activa (emissierechten)	0,1	0,1
Op materiële vaste activa	1.415,3	438,8
Op financiële vaste activa	8.572,5	8.411,2
TOTAAL	9.987,9	8.850,1

De financiële vaste activa waarop deze herwaarderingsmeerwaarden betrekking hebben vindt men terug onder rubriek financiële vaste activa.

Reserves

De reserves bedragen 8,9 miljoen euro op 31.12.2022. Het gaat hier om de reservefondsen aangelegd door de DAB's.

Kapitaalsubsidies

Detail (in miljoen euro):

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Kapitaalsubsidies	5,8	2,5

Sinds boekjaar 2021 worden er in de jaarrekening van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap kapitaalsubsidies opgenomen met betrekking tot de tussenkomst van Europa via de EFRO-middelen voor het uitvoeren van werken door de Werkvennootschap.

Vanaf boekjaar 2022 worden ook de investeringen die gefinancierd worden met Europese middelen in het kader van het Plan voor Herstel en Veerkracht (= RRF-middelen) verwerkt als kapitaalsubsidies.

Deze boekingen hebben een louter bedrijfseconomisch effect en hebben geen invloed op het eigen vermogen van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Deze kapitaalsubsidies zullen, in overeenstemming met de aanrekeningsregels, in resultaat genomen worden in de toekomstige jaren, gelijklopend met het afschrijvingspercentage van de investering waarop ze betrekking hebben.

Voorzieningen

Een voorziening vertegenwoordigt op balansdatum de beste schatting van de kosten die als waarschijnlijk worden beschouwd.

Detail (in miljoen euro):

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Voor juridische geschillen	192,5	312,4
Voor overige risico's en kosten	1.209,3	1.130,0
Niet opgenomen vakantiedagen	135,5	102,2
TOTAAL	1.537,3	1.544,6

De voorzieningen bedragen 1.537,3 miljoen euro en bestaan uit:

Omschrijving	Boekjaar	Vorig Boekjaar
Voorziening voor juridische geschillen – lopende geschillendossiers	192,5	263,6
Voorziening voor juridische geschillen – Waarborgbeheer	50,1	48,8
Voorziening pensioenverplichting rechtsvoorganger VVM De Lijn	93,6	94,7
Voorziening ter beschikkingstelling voorafgaand aan het pensioen	12,3	9,0
Voorziening voor overige risico's en kosten – VRT pensioenen	1053,3	998,1
Voorziening voor te hoge ESR-neutraliteit RRF	0,0	28,2
Voorziening voor niet opgenomen vakantiedagen	135,5	102,2
TOTAAL	1.537,3	1.544,6

In de rekening 2021 werden de eerste stappen gezet om meer transparantie te bieden in openstaande geschillen en werden er hiervoor voorzieningen aangelegd. Deze voorzieningen dalen in 2022 met 7,4 miljoen euro t.o.v. 2021.

Deze daling is in hoofdzaak te wijten aan de verdere verfijning van de bevraging van de lopende geschillendossiers, die in aanmerking komen voor tussenkomst van het Vlaamse Fonds voor Lastendelging (VFLD). De entiteiten kunnen vanaf dit jaar meegeven of een geschillendossier al betaald is. Daarnaast werden er 2021 een aantal opmerkingen gemaakt door het Rekenhof waar in 2022 rekening mee gehouden werd. Dit resulteert uiteindelijk in een terugname van de initiële voorziening voor een bedrag van 71,1 miljoen euro.

Bovendien werd er in 2021 een voorziening aangelegd van 28,2 miljoen euro voor het opvangen de te hoog geboekte ontvangsten uit de Recovery and Resilience Facility-EU-middelen (RRF). Deze voorziening werd volledig teruggenomen in 2022.

De voorziening voor de terugbetaling van leningen toegekend door Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV), maar waarbij de terugbetaling onzeker is, bedraagt eind 2022 50,1 miljoen euro. Dit is een toename van 3,3 miljoen euro t.o.v. 2021. Administratief verloopt de waarborgregeling via PMV/z-Waarborgen NV, een dochter van PMV. Maar uiteindelijk is het het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (MVG) die de premie-inkomsten ervan ontvangt en de risico's bij inroeping draagt. Op het moment dat de waarborgregeling wordt afgesloten ontvangt PMV/z-Waarborgen NV ten gunste van het MVG een premie als vergoeding voor die borgstelling. Deze premie dekt de volledige waarborgperiode. De aangelegde voorziening dekt dan ook het risico voor de volledige waarborgperiode af. Dit is dezelfde techniek die ook door verzekeringsmaatschappijen wordt gehanteerd.

De voorziening voor de pensioenschuld van de rechtsvoorgangers van VVM De Lijn bedraagt eind 2022 93,6 miljoen euro, met andere woorden, er werd een terugname van 1,1 miljoen euro geboekt t.o.v. 2021.

Daarnaast werd er in 2022 een toename van 3,3 miljoen euro geboekt op de voorziening voor het onderwijspersoneel dat op dit moment in het systeem 'Terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden voorafgaand aan het pensioen' zit, en dit voor de op dat moment nog resterende duur van hun loopbaan.

Bij decreet van 25 april 2014 betreffende de rustpensioenen, toegekend aan de vastbenoemde personeelsleden van de Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie (VRT) en betreffende de overlevingspensioenen, toegekend aan de rechtverkrijgenden van die personeelsleden, werden bepaalde pensioenverplichtingen overgedragen aan de Vlaamse Gemeenschap. VRT betaalt op zijn beurt hiervoor jaarlijks een vaste bijdrage aan het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. In 2021 werd hiervoor een voorziening aangelegd van 998,1 miljoen euro. Dit jaar werd hierop een toename van 51,2 miljoen geboekt waardoor de voorziening eind 2022 1.053,3 miljoen euro bedraagt.

Tot slot werd er een toename van de provisie niet-opgenomen vakantiedagen geboekt voor een bedrag van 33,3 miljoen euro aangezien het aantal over te dragen vakantiedagen stijgt ten opzichte van 2021. De berekening van het bedrag is gebeurd op basis van de in het personeelssysteem beschikbare gegevens.

Financiële schulden op meer dan één jaar en op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen

Overzicht (in miljoen euro):

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Financiële schulden op meer dan één jaar	24.354,3	22.016,8
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	723,8	740,4

De financiële schulden op meer dan één jaar en op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen zien er als volgt uit (in miljoen euro):

Omschrijving	meer dan 1 jaar	minder dan 1 jaar	Totaal
Niet-achtergestelde obligatieleningen	19.084,7	5,8	19.090,5
Leasing en soortgelijke schulden	375,8	8,3	384,1
Kredietinstellingen	381,3	12,7	394,0
Overige schulden m.b.t. federale operatoren	684,6	68,2	752,8
Ontleningen binnen consolidatiekring	10,5	142,1	152,6
Ziekenhuisfinanciering	3.817,4	486,7	4.304,1
TOTAAL	24.354,3	723,8	25.078,1

De financiële schulden bedragen 25.078,1 miljoen euro, waarvan 24.354,3 miljoen euro op meer dan één jaar en 723,8 miljoen euro die binnen het jaar vervallen. Het totale bedrag bestaat uit:

- 19.090,5 miljoen euro van het EMTN-programma waarvan 19.084,7 miljoen euro op lange termijn en 5,8 miljoen euro op korte termijn. In 2022 werden nieuwe EMTN-leningen aangegaan voor 2.385,0 miljoen euro terwijl er in 2022 voor een bedrag van 133,5 miljoen euro werd afgelost. De op balans opgenomen netto pari-opbrengsten bedragen 1.059,9 miljoen euro en de opgenomen netto pari-kosten bedragen 299,6 miljoen euro. Zowel de pari-opbrengsten als pari-kosten worden over de looptijd van de lening in resultaat genomen.
- 384,1 miljoen euro leasing en soortgelijke schulden, voornamelijk naar aanleiding van PPS-constructies Project Brabo 1, Via Zaventem, Via R4 en Via Noord-Zuid Kempen, maar ook de erfpacht van het Kaaitheater en het Muntpunt zitten in deze schuldrubriek vervat. In 2022 zijn geen nieuwe leasingschulden aangegaan. Van deze schuld is 375,8 miljoen euro op lange termijn en 8,3 miljoen euro op korte termijn.
- 394,0 miljoen euro leningen aan kredietinstellingen, waarvan 381,3 miljoen euro op lange termijn en 12,7 miljoen euro op korte termijn. Deze leningen betreffen de nog openstaande schuld naar aanleiding van de vereffening van de Gemeentelijke Holding (25,0 miljoen euro), schulden naar aanleiding van de overname van de schulden van de nieuw gefuseerde gemeenten (53,3 miljoen euro), het project Amoras (27,2 miljoen euro), de Vismijn Oostende (1,0 miljoen euro) en overige (37,5 miljoen euro). Bovendien werden er in 2022 twee nieuwe leningen aangegaan (250,0 miljoen euro) voor de rechtstreekse financiering van Lantis voor het Oosterweel-project. Er werd in 2022 15,4 miljoen euro afgelost.
- 752,8 miljoen euro overige schulden m.b.t. de federale operatoren, waarvan 684,6 miljoen euro op lange termijn en 68,2 miljoen euro op korte termijn. Op deze schuld, in 2018 ontstaan en geboekt naar aanleiding van de herrekening van de bruto opcentiemen, toelage fiscale uitgaven en overgangsmechanisme, voorzien in de bijzondere financieringswet, werd 60,9 miljoen euro verrekend in 2022.
- De ontleningen binnen de consolidatiekring van de Vlaamse overheid bedragen 152,6 miljoen euro waarvan 10,5 miljoen euro op lange termijn en 142,1 miljoen euro op korte termijn. Enerzijds werden er voor 68,0 miljoen euro aan nieuwe leningen aangegaan bij het GO! en voor 10,0 miljoen euro aan nieuwe leningen bij de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen. Anderzijds werden er lange termijn-schulden afgelost voor een bedrag van 164,2 miljoen euro waarvan 140,0 miljoen euro aan Gigarant, 20,5 miljoen euro aan GO! en 3,7 miljoen euro aan het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek (FWO).
- De schuld aan het VIPA bedraagt 4.304,1 miljoen euro waarvan 3.817,4 miljoen euro op lange termijn en 486,7 miljoen euro op korte termijn. Deze ontleningen hebben betrekking op de ziekenhuisfinanciering, de alternatieve financiering en de financiering van de revalidatieziekenhuizen. Deze schulden zijn gedaald met 307,8 miljoen euro t.o.v. 2021.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de schulden op meer dan één jaar sinds 2018 (in miljoen euro).

31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2018
25.078,1	22.757,2	19.377,9	8.468,7	6.760,7

De financiële schulden zijn in 2022 gestegen met 2.320,9 miljoen euro. Deze stijging is in hoofdzaak te wijten aan de toename van de EMTN-leningen nodig voor de financiering van het begrotingstekort en de funding van het meerjarige relanceplan Vlaamse Veerkracht.

Financiële schulden ten opzichte van derden op ten hoogste één jaar

Het detail van de financiële schulden op ten hoogste één jaar ziet er als volgt uit (in miljoen euro):

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Kredietinstellingen	680,5	49,3
Leningen op de geldmarkt (CP)	1.500,0	1.000,0
Korte termijn ontleningen binnen consolidatiekring	522,5	383,1
Overige	100,0	49,9
TOTAAL	2.803,0	1.482,3

De financiële schulden ten opzichte van derden op ten hoogste één jaar bedragen 2.803,0 miljoen euro.

De bankrekeningen vertonen globaal een negatief saldo van 680,5 miljoen euro ten opzichte van 49,3 miljoen euro vorig boekjaar.

In 2020 werd er op de geldmarkt (“commercial papers”) voor een bedrag van 1.000,0 miljoen euro opgehaald. Dit werd telkenmale voor 3 maanden verlengd, waardoor dit bedrag nog openstaat eind 2022. Daarnaast werd er in 2022 een extra bedrag van 500,0 miljoen euro opgehaald op de geldmarkt waardoor het saldo eind 2022 1.500,0 miljoen euro bedraagt. Onder de post ‘Overige’ werd een in 2022 aangegane korte termijn lening voor een bedrag van 100,0 miljoen euro opgenomen. Het bedrag van de kortetermijnlening is inclusief de intresten.

De korte termijn ontleningen binnen de consolidatiekring bedragen 522,5 miljoen euro t.o.v. 383,1 miljoen euro in 2022. In 2022 werd er voor een bedrag van 79,1 miljoen euro terugbetaald aan GO! (16,0 miljoen euro), aan Flanders Future Techfund (18,7 miljoen euro), aan het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (5,7 miljoen euro) en aan Gigarant (38,7 miljoen euro). Anderzijds werden er nieuwe leningen aangegaan bij de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (218,0 miljoen euro) en bij vzw De Rand (0,5 miljoen euro).

Handelsschulden op ten hoogste een jaar

De handelsschulden bestaan uit volgende posten (in miljoen euro):

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Leveranciers	407,4	419,2
Nog te ontvangen facturen	230,9	229,1
Schulden aan lokale besturen	0,0	42,8
TOTAAL	638,3	691,1

De leveranciersschulden zijn per 31.12.2022 met 52,8 miljoen euro gedaald ten opzichte van 31.12.2021.

Betaalgedrag

De Vlaamse Regering streeft ernaar alle niet betwiste facturen tijdig te betalen. Om de evolutie van dat streven op te volgen, wordt sinds 2017 een rapportering rond betaalgedrag van de rechtspersoon Vlaamse Gemeenschap voorgesteld.

Deze rapportering voorziet in een monitoring van het betaalgedrag waarbij volgende zaken worden meegegeven:

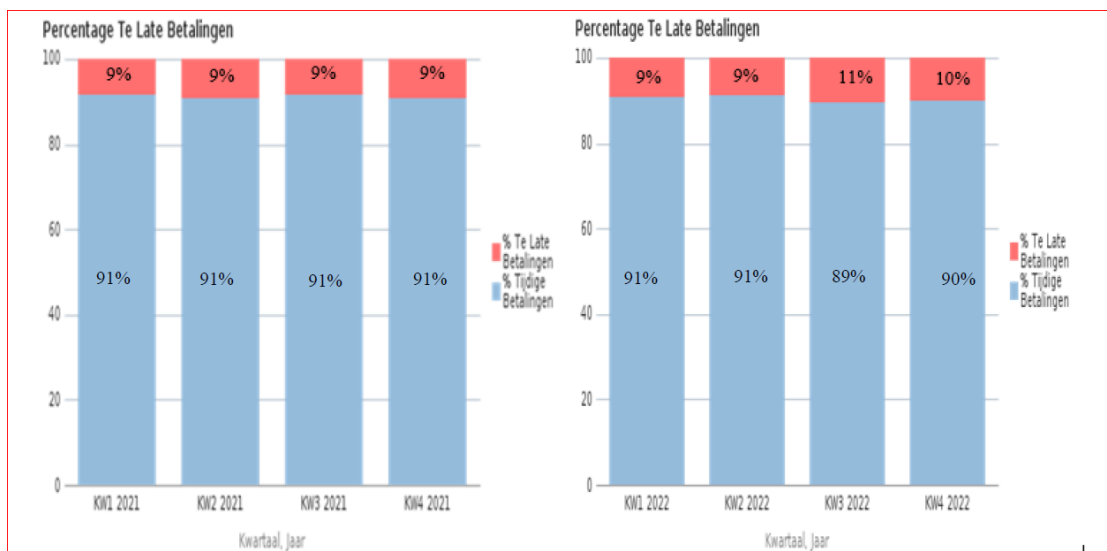
- Evolutie van het aandeel laattijdige betalingen ten opzichte van alle betalingen
- Evolutie van het aantal laattijdige betalingen en de mediaan van het aantal dagen te laat
- Een beknopte analyse en detaillering van deze evolutie.

De rapportering van het betaalgedrag neemt niet alle facturen mee. Enkel facturen die door de standaard goedkeuringsflow van het financieel systeem lopen, worden opgenomen. Volgende facturen worden uit deze rapportering geweerd omdat ze geen correct beeld geven over het betaalgedrag (wegens het niet gebruiken van de standaard goedkeuringsflow):

- Declaraties, aangezien deze automatisch worden betaald de dag na de goedkeuring
- Facturen via factureninterface, aangezien het goedkeuringsproces in een randapplicatie gebeurt
- Facturen met andere betalingswijze dan SEPA en NIET-SEPA (b.v. cheque, manueel)
- Facturen met regelsoort dotatie/subsidie of gemeenschappelijk subsidiebesluit.

Daarnaast vertrekt de rapportering vanuit de regelgeving zoals bepaald in de wet van 2 augustus 2002 betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransacties. De berekening van de vervaldatum is conform artikel 4 §2 van deze wet.

Globaal kunnen we stellen dat het betaalgedrag stabiliseerde in 2022 ten opzichte van 2021. Het aandeel tijdige betalingen bedroeg 90,98% in 2021 en 90,40% in 2022.

Meer informatie en duiding rond betaalgedrag is terug te vinden op <https://fin.vlaanderen.be/betaalindicatoren>

Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten

De schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten zijn als volgt gedetailleerd (in miljoen euro):

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Te betalen BTW	1,9	1,2
Te betalen bedrijfsvoorheffing	375,8	323,6
Te betalen RSZ en andere sociale lasten	189,8	21,4
Te betalen aan het Fonds voor Overlevingspensioenen	51,5	0
Te betalen bezoldigingen	0,2	36,0
Voorziening vakantiegeld	676,6	603,2
Voorziening voor uitgestelde bezoldigingen	120,1	85,5
Te betalen maaltijdcheques en hospitalisatieverzekering	1,5	1,1
Overige	4,7	0,9
TOTAAL	1.422,1	1.072,9

De openstaande schuld met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten bedraagt 1.422,1 miljoen euro. Dit openstaand saldo is grotendeels te verdelen over enerzijds het onderwijzend personeel en de onderwijsinspectie en anderzijds het personeel van de Vlaamse Gemeenschap. Uit bovenstaande cijfers maakt men op dat de schuld met 349,3 miljoen euro gestegen is. De stijging op de schulden en sociale lasten wordt veroorzaakt door de versnelde overschrijding van de spilindex ten gevolge van de inflatieversnelling, die zich heeft voorgedaan tijdens 2022. Daarnaast werd er in 2021 162,0 miljoen euro voor RSZ en Fonds voor Overlevingspensioenen uitgedrukt op de leveranciersrekening. Wanneer men rekening houdt met deze verschuiving was de schuld eind 2021 1.243,8 miljoen euro waardoor de schulden gestegen zijn met

178,3 miljoen euro eind 2022. In 2022 worden deze schulden opnieuw uitgedrukt op de schuldenrekening 'Te betalen RSZ en andere sociale lasten' en op de schuldenrekening 'Te betalen aan het Fonds voor Overlevingspensioenen'.

In 2022 werden de lonen van december 2022 opnieuw sinds lang uitbetaald in december in de plaats van in januari van het volgende jaar, waardoor de openstaande schuld 'te betalen bezoldigingen' daalt van 36,0 miljoen euro naar 0,2 miljoen euro.

Omschrijving	Onderwijs	Ministerie	Totaal
Te betalen bedrijfsvoorheffing	354,6	21,2	375,8
Te betalen RSZ en andere sociale lasten	172,7	17,1	189,8
Te betalen aan het Fonds voor Overlevingspensioenen	51,5	0,0	51,5
Te betalen bezoldigingen	0,0	0,2	0,2
Voorziening vakantiegeld	622,7	53,9	676,6
Voorziening voor uitgestelde bezoldigingen	120,1	0	120,1
Te betalen maaltijdcheques en hospitalisatieverzekering	0,0	1,5	1,5
Overige	0,0	4,7	4,7

De voorziening voor uitgestelde bezoldigingen zijn de rechten die leerkrachten per eind december 2022 hebben opgebouwd om voor de vakantiemaanden van het komende jaar een bezoldiging te ontvangen.

Overige schulden

De overige schulden bedragen op 31.12.2022 7.587,8 miljoen euro.

Ze bestaan uit (in miljoen euro):

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Te betalen subsidies, dotaties, toelagen en soortgelijke	7.315,3	6.933,2
Diverse schulden aan federale operatoren (in kader van 6 ^e staatshervorming)	13,6	-50,3
Lopende rekening Mutualiteiten	20,0	0,0
Ontvangen voorschotten energieleveringen	0,2	0,1
Lopende rekening Europese subsidies	167,8	184,9
Schulden boekhoudkundige operaties	62,7	0,0
Nog niet toegewezen ontvangsten	5,0	2,7
Andere diverse schulden	3,2	3,7
TOTAAL	7.587,8	7.074,3

Ten opzichte van de situatie per 31.12.2021 valt de stijging van de te betalen subsidies van 6.933,2 miljoen euro (2021) naar 7.315,3 miljoen euro (2022) op. De stijging van deze schuld situeert zich uitsluitend bij de entiteiten van de Vlaamse overheid, waarvan

de meesten in het centraal kasbeheer zitten. De betalingen aan die entiteiten gebeuren in functie van hun financiële noden.

De schuld ten opzichte van de federale operatoren geeft het verschil weer tussen de kas en de reeds aangerekende bedragen. Deze schuldpositie vertoonde in 2021 een saldo van -50,3 miljoen euro. Dit betekende een ombuiging van een schuld naar een vordering. Met andere woorden dat er meer werd aangerekend dan er werd ontvangen van de federale operatoren. Eind 2022 werd hiervoor een herclassificatie uitgevoerd naar het actief van de balans. Wanneer het actief en het passief van de balans samen gelezen worden, eindigen we eind 2022 met een door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap te vorderen saldo van 88,0 miljoen euro. Met andere woorden, eind 2022 werd er 88,0 miljoen euro meer aangerekend dan wat er werd ontvangen van de federale operatoren.

De lopende rekening mutualiteiten vertoont eind 2022 een schuld van 20,0 miljoen euro t.o.v. een vordering van 30,4 miljoen euro eind 2021. Dit betekent dat we eind 2022 20,0 miljoen euro minder hebben aangerekend dan we hebben ontvangen.

De lopende rekening Europese subsidies heeft te maken met de aanrekeningsregels die Europa voor haar subsidies aan de lidstaten oplegt. Het boeken van Europese subsidies moet 'ESR-neutraal' blijven, in die zin dat het boeken van de opbrengst van Europese subsidies in verhouding moet staan met de kosten die gesubsidieerd worden. Een schuld betekent dat Europa meer voorschotten heeft betaald dan dat er uitgaven tegenover staan. De positie op de balans is steeds een momentopname en afhankelijk van de 'bevoorschotting' door Europa.

De schulden boekhoudkundige operaties hebben in hoofdzaak betrekking op de boekhoudkundige verwerking van de opcentiemen die Vlabel voor het totale bedrag int, maar voor een groot deel verschuldigd is aan de steden en gemeenten en de provincies.

Overlopende rekeningen van het passief

De overlopende rekeningen van het passief bedragen 1.746,9 miljoen euro op jaareinde 2022 en bestaan uit (in miljoen euro):

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Toe te rekenen kosten	124,9	116,0
Toe te rekenen kosten – subsidies	1.538,2	1.272,1
Over te dragen opbrengsten	83,8	20,7
TOTAAL	1.746,9	1.408,8

De toe te rekenen kosten zijn in 2022 gestegen met 9,2 miljoen euro t.o.v. 2021. Eind 2022 bedraagt het saldo van de aangerekende kosten 124,9 miljoen euro t.o.v. 115,7 miljoen euro in 2021. Dit zijn kosten, die betrekking hebben op 2022 of voorgaande jaren maar die pas zullen betaald worden in 2023. Deze kosten hebben onder andere betrekking op rente, commissies en kosten verbonden aan schulden en bankkosten.

De toe te rekenen kosten – subsidies zijn in 2022 gestegen met 266,1 miljoen euro t.o.v. 2021. Dit betreft inkomens- en kapitaaloverdrachten, die volgens de aanrekeningsregels dienen aangerekend te worden in 2022 maar die pas de komende jaren zullen uitbetaald worden. In onderstaande tabel kan men de stijgingen en dalingen zien per beleidsdomein:

Beleidsdomein	Saldo 2022	Saldo 2021
Bd. Financiën en begroting	364,8	200,5
Bd. Onderwijs en Vorming	435,8	471,4
Bd. Welzijn en Volksgezondheid	263,8	223,5
Bd. Cultuur, Jeugd en Media	2,2	2,3
Bd. Werk en Sociale Economie	246,3	219,2
Bd. Mobiliteit en Openbare Werken	13,3	4,0
Bd. Omgeving	52,1	40,0
Bd. Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie	159,9	111,2
TOTAAL	1.538,2	1.272,1

De belangrijkste stijging stelt men vast binnen het beleidsdomein Financiën en Begroting. Deze stijging heeft betrekking op de aanrekening van de jobbonus voor het resterend bedrag 2021 en het bedrag 2022, dat zal worden uitbetaald in 2023. De jobbonus dient namelijk te worden aangerekend op het referentiejaar en niet op het jaar van de uitbetaling.

De over te dragen opbrengsten zijn gestegen van 20,7 miljoen euro in 2021 naar 83,8 miljoen euro in 2022. De belangrijkste stijging heeft betrekking op de aangerekende opbrengsten van 3M in het kader van het PFAS-dossier. Er werd in 2022 100,0 miljoen euro ontvangen maar hiervan zal 78,5 miljoen euro worden ingezet in toekomstige jaren voor saneringen, bodemonderzoeken, enz.

DE RESULTATENREKENING 2022

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Bedrijfsopbrengsten	70/76A	54.135,2	45.357,8
Bedrijfskosten	60/66A	52.959,8	49,170,2
Bedrijfsresultaat (+)/(-)		1.175,4	-3.812,4
Financiële opbrengsten	75/76B	145,5	118,6
Financiële kosten	65/66B	219,4	204,0
Financieel resultaat		-73,9	-85,4
Winst (Verlies) van het boekjaar voor belastingen		1.101,5	-3.897,8
Onttrekking aan de uitgestelde belastingen	780	nvt	nvt
Overboeking naar de uitgestelde belastingen	680	nvt	nvt
Belastingen op het resultaat (+)/(-)	67/77	nvt	nvt
Winst (Verlies) van het boekjaar (+)/(-)		1.101,5	-3.897,8
Onttrekking aan de belastingvrije reserves	789	nvt	nvt
Overboeking naar de belastingvrije reserves	689	nvt	nvt
Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar (+)/(-)		1.101,5	-3.897,8

De resultatenrekening geeft het resultaat over het boekjaar 2022 op transactiebasis weer.

Bedrijfsopbrengsten

De bedrijfsopbrengsten zijn ten opzichte van 2021 gestegen met 8.777,4 miljoen euro of 19,4% tot 54.135,2 miljoen euro. De bedrijfsopbrengsten bestaan uit (in miljoen euro):

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Omzet (lopende opbrengsten)	188,0	163,0
Andere bedrijfsopbrengsten (o.a. gewestbelastingen, toegewezen gedeelte BTW en Personenbelasting)	48.372,6	45.057,8
Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	5.574,6	137,0
TOTAAL	54.135,2	45.357,8

Omzet

De omzet bedraagt 188,0 miljoen euro t.o.v. 163,0 miljoen euro in 2021. De belangrijkste posten zijn:

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Loodsgelden	103,0	90,1
Inschrijvingsgelden deeltijds kunstonderwijs	23,5	21,1
Inschrijvingsgelden volwassenonderwijs	22,1	29,2
Vergoeding verkeersbegeleidingssysteem voor vaartuigen	14,2	4,7

De stijging van de ontvangen loodsgelden is te verklaren door twee zaken (elk voor de helft): enerzijds een indexatie met 10% (maar dat speelde in 2022 maar 5 maanden), anderzijds de stijging van de BAF (bunker adjustment fee), die afhankelijk is van de brandstofprijzen voor de scheepvaart en die zijn natuurlijk zeer fors gestegen.

De daling van de inschrijvingsgelden voor volwassenenonderwijs is een uitloper van de coronacrisis. Aangzien de inschrijvingsgelden vertraagd worden doorgestort, worden in 2022 de inschrijvingsgelden van het schooljaar 2020-2021 opgenomen, waarbij er in september 2020 een terugval van de inschrijvingen was omwille van corona.

De toename van de vergoedingen voor verkeersbegeleidingssystemen voor vaartuigen is hoofdzakelijk terug te brengen tot een eenmalige facturatie van achterstallen ten belope van 8,5 miljoen euro, maar waarbij de facturen door de ontvanger betwist worden. Op die facturen werd daarom voor hetzelfde bedrag een waardevermindering geboekt.

Andere bedrijfsopbrengsten

De andere bedrijfsopbrengsten bedragen 48.372,6 miljoen euro, waarbij het overgrote deel bestaat uit ontvangen inkomens- en kapitaaloverdrachten.

Een overzicht van de inkomens- en kapitaaloverdrachten:

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Toegewezen gedeelte van de BTW en personenbelasting	17.654,8	16.472,4
Dotatie uit de BFW: fiscale uitgaven	1.352,9	1.214,1
Dotatie uit de BFW: gezinsbijslag	4.476,5	4.100,7
Dotatie uit de BFW: gezondheidszorg	601,0	540,5
Dotatie uit de BFW: ziekenhuisinfrastructuur	441,5	397
Dotatie uit de BFW: ouderenzorg	3.147,5	2.812,1
Dotatie uit de BFW: werk	1.458,2	1.308,7
Opcentiemen	8.217,5	7.891,6
Justitiehuizen	67,7	61,4
Overgangsmechanisme (art. 48/1 BFW)	152,8	-168,8
Responsabiliseringbijdrage	0,0	-188,0
Erfbelastingen (incl. fiscale regularisaties)	1.582,1	1.601,5
Verkeersbelastingen (incl. BIV)	1.352,5	1.333,1

Kilometerheffing	558,8	541,6
Registratiebelastingen	3.253,4	3.573,7
Onroerende voorheffing	290,8	273,6
Belastingen op automatische ontspanningstoel- stellen en op spelen en weddenschappen	82,8	71,1
Milieuheffingen	160,4	123,6
Ontvangsten Klimaatfonds	360,2	203,9
Energieheffingen	171,1	141,8
Interne verrichtingen inclusief DAB's	1.644,9	1.515,1
Europese subsidies RRF en BAR	357,3	129,7
cofinanciering sluis Terneuzen	14,7	111,2
Overige	973,2	996,2
TOTAAL	48.372,6	45.057,8

De andere bedrijfsopbrengsten zijn met 3.314,8 miljoen euro of met 7,4% gestegen t.o.v. 2021.

De toename van het **toegewezen gedeelte van de BTW en de personenbelasting**, inclusief de **specifieke dotaties**, bedraagt 2.286,9 miljoen euro in 2022. De grootte van het toegewezen gedeelte wordt bepaald door op het resultaat van het vorige begrotingsjaar bepaalde groeiparameters toe te passen, waaronder de inflatie en de economische groei. De toename van de inflatie in 2022 verklaren grotendeels de toename van het toegewezen gedeelte in 2022.

De **registratierechten** dalen met 303,3 miljoen euro ten opzichte van 2021. Een eerste verklaring voor de tegenvallende ontvangsten is te vinden bij de overgangsmaatregel die werd voorzien bij de tariefhervorming begin 2022. Het toepasbare normale tarief, 10% of 12%, is afhankelijk van de datum van de koopovereenkomst. Koopovereenkomsten afgesloten vóór 1 januari 2022 vallen nog onder het tarief van 10%. Voor de tariefverlaging van 6% naar 3% voor de gezinswoning wordt niet gekeken naar de datum van de koopovereenkomst maar naar de datum van de akte. Die overgangsmaatregel heeft in de eerste jaarhelft van 2022 gezorgd voor een tijdelijk verlies aan inkomsten, aangezien de tariefverlaging voor de gezinswoning aanvankelijk niet werd gecompenseerd door de tariefverhoging bij het normale tarief. Daarnaast is in 2022 de rente sterk gestegen. De stijging van de rente heeft geleid tot een daling van het aantal vastgoedinvesteringen. Die transacties worden belast aan het tarief van 12%.

De ontvangsten van het **Klimaatfonds** bedragen 360,2 miljoen euro. De aanrekenperiode voor deze ontvangst loopt van 1 mei 2021 tot en met 30 april 2022. Het intra-Belgische samenwerkingsakkoord liep op 31 december 2020 af. Tot op heden is er nog geen nieuw samenwerkingsakkoord van kracht. Wel werd er in september 2022 een akkoord bereikt over de continuering van de huidige verdeelsleutel voor de (kalender)jaren 2021 en 2022. Dit betekent dat 52,76% van het regionale deel toekomt aan het Vlaamse Gewest. Kasmatig heeft het Vlaams Gewest in 2022 echter geen ontvangsten gerealiseerd.

Nieuw sinds 2021 is de cofinanciering vanuit het Europees Herstelfonds in de relancemaatregelen (**Recovery and Resilience Facility**). De aanrekenbare ontvangsten bedragen in 2022 350,8 miljoen euro t.o.v. 124,7 miljoen euro in 2021. De ontvangst op zich houdt rekening met de uitvoeringsgraad van ieder individueel project Vlaamse Veerkracht dat (geheel of gedeeltelijk) gefinancierd wordt met RRF-middelen. De ontvangst gaat ook uit van een totale RRF-enveloppe van 1,722 miljard euro voor

Vlaanderen, als onderdeel van de 4,525 miljard euro op lidstaatniveau. Kasmatig werd er enkel in 2021 293,2 miljoen euro aan RRF-middelen ontvangen.

De aanrekenbare ontvangsten uit de **Brexit Adjustment Reserve (BAR)** bedragen 6,5 miljoen euro in 2022. Dit bedrag is gerelateerd aan drie projecten Vlaamse Veerkracht die volledig met BAR-middelen gefinancierd worden, nl.:

- VV107 – Initiatieven vanuit VLAM voor de promotie en afzet van producten o.a. als gevolg van de Brexit
- VV108 – Subsidies aan bedrijven (financiële steun voor bedrijven, kostenverlaging voor deelname aan beurzen, ondersteuning voor Brexit)
- VV109 – VLAIO Brexit actieplan.

De aanrekenbare ontvangst van 6,5 miljoen euro houdt rekening met de uitvoeringsgraad van deze drie projecten.

Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten

Samenstelling (in miljoen euro):

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Terugnemingen afschrijvingen en waardeverminderingen	34,5	0,0
Meerwaarden realisatie materiële en immateriële vaste activa	8,0	7,7
Andere niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	5.532,1	129,3
TOTAAL	5.574,6	137,0

De andere niet-recurrente bedrijfsopbrengsten bestaan in 2022 uit (in miljoen euro):

Omschrijving	Boekjaar
Correctie Activum – De Vlaamse Waterweg	7,2
Herwerkte beginbalans - kunstcollectie KMSKA	1.404,9
Herwerkte beginbalans - zeesluizen agentschap Maritieme Toegang	3.998,1
Correctie Activum – InnovOcean	3,6
Nieuwe dotaties ziekenhuisfinanciering	4,9
Correctie effectieve aanrekening en ontvangst 2021 ziekenhuisfinanciering A1/A3	41,2
Correctie beginbalans DAB Vloot	64,9
Overige	7,3
Totaal	5.532,1

Niet recurrente bedrijfsopbrengsten zijn eenmalige opbrengsten. In die zin is vergelijking over jaren heen in principe niet relevant.

Bedrijfskosten

De bedrijfskosten bedragen 52.959,8 miljoen euro. De bedrijfskosten bestaan uit handelsgoederen, grond- en hulpstoffen, diensten en diverse goederen, personeelskosten, afschrijvingen en waardeverminderingen, andere bedrijfskosten (inclusief de inkomensoverdrachten) en niet-recurrente bedrijfskosten. Deze onderdelen worden hierna in detail besproken.

Overzicht (in miljoen euro)

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	3,6	1,1
Diensten en diverse goederen	1.588,4	1.548,9
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	1.484,1	1.124,2
Afschrijvingen en waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	2.328,7	442,7
Waardeverminderingen op vorderingen	17,9	34,7
Voorzieningen	-7,3	1.432,8
Andere bedrijfskosten	47.343,1	44.405,6
Niet-recurrente bedrijfskosten	201,3	180,2
TOTAAL	52.959,8	49.170,2

Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen

Over 2022 bedragen de kosten voor aankoop van handelsgoederen, grond- en hulpstoffen 3,6 miljoen euro, quasi volledig toe te wijzen aan de DAB Catering en Schoonmaak. Deze kosten zijn gestegen met 2,5 miljoen euro t.o.v. 2021. Deze stijging is bijna volledig toe te schrijven aan het feit dat er weer meer naar kantoor gegaan wordt na corona.

Diensten en diverse goederen

De kosten voor diensten en diverse goederen bedragen 1.588,4 miljoen euro voor boekjaar 2022 en zijn als volgt samengesteld (in miljoen euro):

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Verzekeringen	8,3	8,5
Reis- en verblijfkosten	9,7	4,5
Nutsvoorzieningen	77,1	38,8
Telefonie	40,7	47,4
Allerhande kantoor- en werkbenodigdheden	24,4	27,3
Schoonmaak-, verzorgings- en medische producten	31,2	43,3
Verzendkosten	11,9	16,8
Diverse erelonen en vergoedingen	34,9	94,2
Dienstverlening ICT	260,9	267,4
Andere dienstverlening en onkostenvergoedingen derden	240,7	192,9
Kosten met betrekking tot administratie en personeelsbeleid	9,6	8,6
Beschikbaarheidsvergoedingen PPS	164,9	160,3
Huur	114,6	105,3
Onderhoud en herstellingen.	514,4	502,0
Gedetacheerd personeel en interim	24,4	21,8
Overige	20,7	9,8
TOTAAL	1.588,4	1.548,9

Eenzijds zijn een aantal posten omwille van coronamaatregelen gedaald. De totale kost van de maatregelen, die geormerkt werden als coronamaatregel zijn met 96,0 miljoen euro gedaald t.o.v. 2021. Deze daling heeft vooral te maken met het terugschroeven van het vaccinatiebeleid, de daling van de kosten m.b.t. het opzetten van de contacttracing in 2020 en 2021 en de aankoop van mondmaskers.

De minderuitgaven omwille van corona zijn vooral zichtbaar op onderstaande posten:

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Telefonie	38,3	44,2
Allerhande kantoor- en werkbenodigdheden	0,0	2,5
Schoonmaak-, verzorgings- en medische producten	0,0	12,4
Diverse erelonen en vergoedingen	0,1	65,5
Dienstverlening ICT	9,1	18,3
TOTAAL	47,5	142,9

De kosten voor andere dienstverlening en onkostenvergoedingen aan derden verhogen sterk in 2022. Deze kosten zijn met 47,8 miljoen euro gestegen ten opzichte van

2021. 6,0 miljoen euro van deze stijging heeft betrekking op de verzendingskosten in het kader van corona, die op deze post geregistreerd werden i.p.v. op de post verzendkosten. Verder werden er vanaf dit jaar ook voor 4,0 miljoen euro kosten betreffende DAB Loodswezen op deze post geregistreerd en was er een stijging van 3,5 miljoen euro merkbaar met betrekking tot de basisbereikbaarheid.

Anderzijds zijn de kosten m.b.t. de relancemaatregelen gestegen t.o.v. 2021 met 24,8 miljoen euro en heeft de nieuwe maatregel 'Oekraïne 2022' gezorgd voor een stijging van 1,2 miljoen euro.

In 2022 zijn de kosten voor nutsvoorzieningen wederom gestegen door de aanhoudende energiecrisis. De kosten voor elektriciteit zijn gestegen met 56,3% of 25,8 miljoen euro. De kosten voor gas zijn dan weer gestegen met 29,8% of 4,4 miljoen euro. Ook de kosten voor brandstof vormen geen uitzondering en zijn gestegen met 26% of 7,8 miljoen euro.

Tot slot zijn de reis- en verblijfkosten gestegen tot 9,7 miljoen euro t.o.v. 4,5 miljoen euro in 2021. Deze stijging is te wijten aan het gedeeltelijk herstel van de situatie van vóór corona. Verder zit er vanaf 2022 2,1 miljoen euro aan binnenlandse dienstreizen van Loodswezen vervat in deze post. Voorheen werden deze kosten via verzamelboekingen op een andere post geboekt.

Personeelskosten

De personeelskosten of de bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen bedroegen over 2022 1.484,1 miljoen euro en zijn als volgt samengesteld:

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Brutolonen	954,7	880,4
Provisie vakantiegeld	6,0	3,9
Responsabiliseringsbijdrage	260,0	0,0
Sociale lasten werkgever en verzekeringen	130,3	118,9
Woon-werkverkeer	9,0	6,4
Maaltijdcheques en andere vergoedingen	28,2	23,3
Pensioenen	95,9	91,3
TOTAAL	1.484,1	1.124,2

De personeelskosten zijn gestegen met 359,9 miljoen euro. Deze stijging is gedeeltelijk te wijten aan de nieuwe manier van verwerken van de responsabiliseringsbijdrage (+260,0 miljoen euro). De responsabiliseringsbijdrage werd voorgaande jaren verwerkt als minder-opbrengst (188,0 miljoen euro andere bedrijfsopbrengsten) van het toegewezen gedeelte van de BTW en de personenbelasting. (BFW), terwijl dit vanaf 2022 in de kost wordt opgenomen. De berekening van de responsabiliseringsbijdrage gebeurt op basis van de betaalde weddenmassa van het voorgaande jaar. Dit zijn de wedden en de andere bezoldigingselementen die in aanmerking genomen worden voor de berekening van de rustpensioenen van de vastbenoemde ambtenaren en die onderworpen zijn aan de afhouding van 7,5% ten voordele van het Fonds voor Overlevingspensioenen.

De personeelskosten ,andere dan de responsaliseringsbijdrage, bedragen 1.224,1 miljoen euro. Deze personeelskosten worden centraal (semi-automatisch) geboekt, zodat

er een aansluiting kan gemaakt worden tussen de gegevens uit het personeelssysteem Vlimpers en de boekhoudkundige verrichtingen aangaande personeelskosten.

Brutolonen

De verdeling van de brutolonen per beleidsdomein ziet er als volgt uit:

Beleidsdomein	Boekjaar	Vorig boekjaar	% (+/-)
KBBJ (vanaf 2022 inclusief justitiehuisen)	175,1	119,3	46,8
Financiën en Begroting	65,5	60,7	7,9
Onderwijs en Vorming	62,5	59,5	5,0
Economie, Wetenschap en Innovatie	36,0	32,9	9,4
Omgeving	143,0	132,7	7,8
Mobiliteit en Openbare Werken	235,2	218,6	7,6
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (vanaf 2022 exclusief justitiehuisen)	118,5	147,2	-19,5
Werk en Sociale Economie	21,8	20,0	9,0
Landbouw en Visserij	51,1	47,1	8,5
Cultuur, Jeugd en Media	23,7	22,0	7,7
Kabinetten	22,3	20,4	9,3
TOTAAL	954,7	880,4	8,8

Rekening houdend met zowel de procentuele als de absolute afwijking is de stijging en daling het grootste bij respectievelijk het beleidsdomein Kancelarij, Bestuur, Buitenlandse zaken en Justitie (KBBJ) en bij respectievelijk het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG). Deze stijging en daling wordt veroorzaakt door de overheveling van de entiteit Justitie met het daarbij horende personeel naar KBBJ vanuit WVG.

Sociale lasten werkgever en verzekeringen

De sociale lasten werkgever en verzekeringen zijn gestegen met 11,4 miljoen euro.

Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, immateriële en materiële vaste activa

De afschrijvingen bedragen 2.328,7 miljoen euro en bestaan hoofdzakelijk uit afschrijvingen op:

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Immateriële vaste activa	12,5	16,1
Gebouwen en inrichtingswerken terreinen	26,3	22,7
Installaties	1,3	12,5
Meubilair en rollend materieel	29,0	42,6
Andere materiële vaste activa (leasing, erfpacht, recht van opstal)	1,0	1
Werken van burgerlijke bouwkunde	2.258,6	347,8
TOTAAL	2.328,7	442,7

De afschrijvingen op werken van burgerlijke bouwkunde zijn zeer sterk gestegen (+1.910,8 miljoen euro) omwille van de opname van de zeesluizen in de boekhouding van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Een aantal sluizen zijn in 2022 ingeboekt op basis van de generieke waardebeoordeling zoals opgenomen in de toelichting bij de jaarrekening, maar werden wegens hun ouderdom ook volledig afgeschreven in 2022.

Waardeverminderingen op vorderingen

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Waardeverminderingen op vorderingen (toevoegingen)	22,3	39,7
Waardeverminderingen op vorderingen (terugnages)	-4,4	-5,0
TOTAAL	17,9	34,7

Voorzieningen

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Voorzieningen	142,1	1.442,4
Terugname Voorzieningen	-149,4	-9,6
TOTAAL	-7,3	1.432,8

In 2021 werden er nieuwe voorzieningen aangelegd voor de lopende geschillendossiers, voor de juridische geschillen waarborgbeheer, voor de pensioenverplichting van rechtsvoorganger VVM De IJN, voor de ter beschikkingstelling voorafgaand aan het pensioen, voor de VRT-pensioenen, voor de boeking van te hoge ESR-neutraliteit RRF en voor de niet opgenomen vakantiedagen. In 2022 werden er op deze voorzieningen toenames en terugnages geboekt voor een totaalbedrag van 7,3 miljoen euro. (minderkost). Een overzicht van deze voorzieningen vindt men onder de balansrubriek 'Voorzieningen'.

Andere bedrijfskosten

De andere bedrijfskosten bedragen 47.343,1 miljoen euro, een stijging van 6,6% of 2.937,5 miljoen euro ten opzichte van 2021.

De andere bedrijfskosten bestaan uit:

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Werkingsstoelagen aan rechtspersonen binnen de Vlaamse consolidatiekring	18.210,8	17.422,2
Interne verrichtingen DAB's	1.488,7	1.382,4
Werkingsubsidies aan derden (ex loonlasten onderwijzend personeel)	13.903,8	13.233,2

Werkingsubsidies – loonlasten onderwijzend personeel	10.594,3	9.599,7
Werkingsubsidies in natura	316,9	314,2
Kapitaalsubsidies aan rechtspersonen binnen de Vlaams consolidatiekring	1.770,0	1.424,7
Kapitaalsubsidies aan derden	717,1	655,1
Projecttoelagen aan rechtspersonen binnen de Vlaamse consolidatiekring	6,7	6,8
Projectsubsidies aan derden	47,3	103,1
Rentetoelagen aan rechtspersonen binnen de Vlaamse consolidatiekring	148,6	188,1
Rentesubsidies aan derden	21,6	19,3
Minderwaarden op realisatie vorderingen	81,7	30,1
Schade- en andere vergoedingen	6,6	15,7
Overige	29,0	11,0
TOTAAL	47.343,1	44.405,6

De stijging situeert zich gedeeltelijk op de werkings-, kapitaal- en rentetoelagen aan rechtspersonen binnen de Vlaamse consolidatiekring: de werkingstoelagen aan de rechtspersonen binnen de Vlaamse consolidatiekring bedragen 18.210,8 miljoen euro. Dat is een stijging van 4,5% of 788,6 miljoen euro t.o.v. 2021. De kapitaaltoelagen aan de rechtspersonen binnen de Vlaamse consolidatiekring bedragen 1.770,0 miljoen euro. Dit is een stijging van 24,2% of 345,3 miljoen euro t.o.v. 2021.

De sterkste stijgingen worden opgetekend op de toelagen aan:

- agentschap Vlaamse Sociale Bescherming: wegens heropstart activiteiten woonzorgcentra na corona en inkanteling van revalidatieziekenhuizen
- Opgroeien Regie: wegens indexeringen, VIA6-koopkrachtmaatregelen, maatregelen om de kwaliteit van de kinderopvang en de jeugdhulp te verbeteren en uitbreidingsmaatregelen van de kinderopvang
- Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap: wegens indexeringen, VIA6-koopkrachtmaatregelen, maatregelen om de kwaliteit van de gehandicaptenzorg te versterken en uitbreiding van de financiering van automatische toekenningsgroepen
- Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek: wegens indexeringen, onderzoeksprojecten, relancemiddelen voor infrastructuurprojecten en toekenningen in het kader van EOS (dit is een programma om de samenwerking tussen de Vlaamse en Franstalige gemeenschap te promoten)
- Vlaams Fonds voor de Lastendelging: wegens kantonement van een onderwijsdossier
- Eigen Vermogen Digitaal Vlaanderen: wegens relance-, Oekraïne- en coronamiddelen en oprichting Datanutsbedrijf.

De grootste dalingen kan men dan weer vaststellen bij:

- Fonds voor Innoveren en Ondernemen: wegens daling van toegekende coronamiddelen
- Toerisme Vlaanderen: wegens daling van de toegekende relancemiddelen en het wegvallen van de eenmalige toelage in 2021 voor de aankoop van de abdij van Herkenrode.

De interne verrichtingen aan de DAB's stijgen met 106,3 miljoen euro. Deze kosten worden ook opgenomen als opbrengst binnen de rekening van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Verder zijn ook de werkingssubsidies aan entiteiten buiten de Vlaamse consolidatiekring en overige werkingsmiddelen aan de onderwijsinstellingen gestegen met 670,6 miljoen euro of 5,1%. Dit is vooral toe te schrijven aan:

- De verhoging van de aanrekening van de dienstencheques ten gevolge van onder andere de versnelde indexering (+122,5 miljoen euro)
- De aanrekening van de inschatting van de jobbonus (+143,8 miljoen euro). De betalingen zullen pas in de volgende jaren gebeuren
- De verhoging van de subsidiëring aan de lokale besturen (+204,9 miljoen euro)
- De stijging van het aantal aangerekende subsidies i.k.v. de Vlaamse Veerkracht (+90,1 miljoen euro)
- Compensatie aan de netbeheerders voor het betaalbaar houden van de energieprijzen (+107,1 miljoen euro).

Niet-recurrente bedrijfskosten

De niet-recurrente bedrijfskosten bedragen 201,3 miljoen euro in 2022 en bestaan uit (in miljoen euro):

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Minderwaarden op realisatie vaste activa	58,0	15,3
Andere niet-recurrente kosten	143,3	164,9
Totaal	201,3	180,2

De andere niet-recurrente kosten van boekjaar 2022 bestaan verder uit (in miljoen euro):

Omschrijving	Boekjaar
Uitboeking DAB Vloot en DAB Loodswezen n.a.v. inkanteling in OraFin	123,6
Herclassificatie opbrengsten naar kapitaalsubsidies	13,0
Correctie saldo Interreg	3,0
Correctie saldo EFRO	2,2
Overige	1,5
Totaal	143,3

Niet-recurrente bedrijfskosten zijn eenmalige kosten. In die zin is vergelijking over de jaren heen niet relevant.

Financiële opbrengsten

De financiële opbrengsten bedragen 145,5 miljoen euro en bestaan uit volgende posten:

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Dividenden	61,7	56,3
Intresten en anderen opbrengsten uit financiële vaste activa	19,1	7,3
Andere interesten	55,0	5,9
Andere financiële opbrengsten	1,7	6,5
Niet recurrente financiële opbrengsten	8,0	42,6
TOTAAL	145,5	118,6

De dividenden worden in de boekhouding opgenomen op moment van daadwerkelijke ontvangst ervan, hetgeen in overeenstemming is met de aanrekeningsregels in de ESR-verordening. De belangrijkste dividenden die in 2022 werden ontvangen zijn die van Vlaamse Participatiemaatschappij (10,0 miljoen euro), Participatiemaatschappij Vlaanderen (8,0 miljoen euro), LRM (10,0 miljoen euro) en Ethias (33,2 miljoen euro).

Financiële kosten

De financiële kosten bedragen 219,4 miljoen euro en bestaan uit volgende posten:

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Kosten van schulden	190,9	165,4
Waardeverminderingen andere dan op vorderingen	-13,2	0,0
Andere financiële kosten	10,6	8,5
Niet recurrente financiële kosten	31,1	30,1
TOTAAL	219,4	204,0

De kosten van schulden kunnen verder als volgt worden toegewezen:

Omschrijving	Boekjaar	Vorig boekjaar
Rente op PPS-projecten en erfpacht	25,5	25,8
Rente in het kader van de overname gemeenteleningen	2,2	2,4
Rente op overheidsschulden	163,2	137,2
TOTAAL	190,9	165,4

De stijging van de rente op overheidsschuld gaat samen met de stijging van de overheidsschuld.

De niet-recurrente financiële kosten van 31,1 miljoen euro hebben betrekking op herwaardering op participaties in Trividend, IMEC, BAM, Flanders Future Techfund en Gigarant. Deze herwaarderingen kan men ook terugvinden onder de rubriek financiële vaste activa van de balans.

De waardeverminderingen andere dan op vorderingen (-13,2 miljoen euro) hebben in hoofdzaak betrekking op de verwerking van de gestandaardiseerde waarborgen. De geboekte waardevermindering 2021 wordt tegen geboekt in 2022 voor een bedrag van -86,6 miljoen euro en er wordt in 2022 een nieuwe waardevermindering geboekt op de

vorderingen voor uitwinning voor een bedrag van 73,4 miljoen euro. Deze manier van werken moet ons toelaten om de verwerking van de gestandaardiseerde waarborgen vanaf 2023 volledig overeenkomstig het VABN-advies 2021/1 uit te voeren.

INVLOED CORONAMAATREGELEN OP HET BEDRIJFSECONOMISCH RESULTAAT VAN DE BOEKHOUDING

2022 is het derde jaar op rij dat de coronapandemie een impact heeft gehad op het bedrijfseconomisch resultaat van de boekhouding.

De bedrijfskosten n.a.v. de pandemie bedragen 355,4 miljoen euro in 2022 t.o.v. 879,1 miljoen euro in 2021 en 1.312,4 miljoen euro in 2020.

Omschrijving	2022	2021	2020
Diensten en diverse goederen	63,1	160	125,2
Personeelskosten	2,1	3,2	1,7
Werkingsstoelagen aan rechtspersonen binnen de Vlaamse consolidatiekring	58,8	276,2	566,9
Werkingsubsidies aan derden (ex loonlasten onderwijzend personeel)	230,4	438,3	437,2
Werkingsubsidies – loonlasten onderwijzend personeel	0	0,4	0
Projectsubsidies aan derden	0,7	0,7	13,1
Schade- en andere vergoedingen	0,3	0,5	168,2
TOTAAL	355,4	879,1	1.312,4

De bedrijfsopbrengsten bestaan uit de terugvordering van onterecht toegekende steun door het Fonds Innoveren en Ondernemen voor een bedrag van 39,2 miljoen euro.

De voorbije drie jaar werden er ook heel wat leningen toegekend aan ondernemingen in het kader van Corona zoals de handelshuurleningen, heropstartleningen, overbruggingskrediet taxi's en de overbruggingsleningen aan andere ondernemingen. Het toekennen van de leningen heeft uiteraard geen invloed op het bedrijfseconomisch resultaat aangezien die de voorbije jaren terugbetaald werden en de komende jaren zullen terugbetaald worden.

INVLOED RELANCEMAATREGELEN OP HET BEDRIJFSECONOMISCH RESULTAAT VAN DE BOEKHOUDING

Meer informatie m.b.t. de Vlaamse Veerkracht en de daaraan gekoppeld relancemaatregelen vindt men terug op de site [Vlaamse Veerkracht | Vlaanderen.be](https://www.vlaamseveerkracht.be)

In 2022 bedragen de bedrijfskosten 52.959,8 miljoen euro. De invloed van de relancemaatregelen op de bedrijfskosten bedraagt 946,3 miljoen euro waarvan op diensten en diverse goederen voor 20,6 miljoen euro, op personeelskosten voor 1,7 miljoen euro en op andere bedrijfskosten voor 924,0 miljoen euro.

Van het totaal aan bedrijfskosten wordt een gedeelte gerecupereerd van Europa via de Recovery and Resilience Facility (RRF) voor een bedrag van 124,3 miljoen euro en via de Brexit Adjustment Reserve (BAR) voor een bedrag van 6,5 miljoen euro.

De belangrijkste aanrekeningen zijn terug te vinden in onderstaande tabel:

Maatregel	2022	2021
RELANCE BUDGET 103 - LANTIS - PFOS VERVUILING	2,5	20,6
RELANCE BUDGET 105 - ONTSNIJPEREN VAN VLAAMS LANDSCHAP	11,8	0,0
RELANCE BUDGET 106 - VERGROENING OPENBAAR VERVOER (DE LIJN)	9,2	0,0
RELANCE BUDGET 108 - SUBSIDIES AAN BEDRIJVEN (FINANCIËLE STEUN VOOR BEDRIJVEN, KOSTENVERLAGING VOOR DEELNAME AAN BEURZEN, ONDERSTEUNING VOOR BREXIT) + INZET VAN CONSULTANTS OM VLAANDEREN IN HET BUITENLAND TE PROMOTEN	5,0	5,6
RELANCE BUDGET 11 - VEB ENERGIE-EFFICIËNTIE VLAAMSE OVERHEID	18,4	1,1
RELANCE BUDGET 112 - VOORSPRONGFONDS HOGER ONDERWIJS	22,9	0,0
RELANCE BUDGET 115 - DIGITALISERING RIZIV-SECTOR	1,2	7,8
RELANCE BUDGET 118 - GROEIPAKKET: VERDER ZETTEN DIGITALISERING	1,2	5,8
RELANCE BUDGET 12 - VERLENGING EN UITBREIDING SLOOP- EN HEROPBOUWPREMIE	4,1	6,1
RELANCE BUDGET 128 - DIGITALE VAARDIGHEDEN	8,4	12,5
RELANCE BUDGET 13 - EEN GROTER EN VEILIGER FIETSNETWERK (INCL. FIETSTOEGANG ECONOMISCHE POORTEN EN JAAGPADEN) MAAKT DE FIETS EEN AANTREKKELIJKER VERVOERSMIDDEL EN HELPT ZO HET GEBRUIK VAN PERSONENWAGENS TE REDUCEREN	40,6	1,7
RELANCE BUDGET 144 - ZORGZAME BUURTEN: VERSTERKEN VAN BUURTGERICHTE LOKALE INITIATIEVEN - LONEN	5,9	0,0
RELANCE BUDGET 145 - BUITENSCHOOLSE OPVANG ONDERSTEUNEN	6,3	2,1
RELANCE BUDGET 15 - DIGITALE VERSNELLING LEERPLICHTONDERWIJS	228,7	2,6
RELANCE BUDGET 154 - INVESTERINGEN FILMSECTOR	6,0	4,0
RELANCE BUDGET 155 - IMPULS VAF OM PRODUCTIE VLAAMSE CONTENT TE VERHOGEN	6,0	4,0
RELANCE BUDGET 17 - EXTRA AANDACHT MEEST KWETSBAREN	62,0	1,9
RELANCE BUDGET 18 - OPROEPEN OPLEIDING; VRAAGGERICHTE STIMULI WERKNEMERS; WERKPLEK-LEREN; REGIONALE PARTNERSCHAPPEN GERICHT OP MOBILITEIT EN TRANSITIE NAAR OPENSTAANDE VACATURES; DUAAL LEREN	10,9	18,6

RELANCE BUDGET 181 - ONDERSTEUNING OEKRAÏNE LANDBOUW EN VISSERIJ	6,0	0,0
RELANCE BUDGET 19 - VERSTERKEN LEVENSLANG BLIJVEN LEREN	16,7	1,4
RELANCE BUDGET 24 - GROENBLAUWE INFRASTRUCTUUR - OPEN RUIMTE	8,7	6,2
RELANCE BUDGET 26 - BLUE DEAL - MOW	5,9	0,0
RELANCE BUDGET 32 - INNOVATIEVE PROJECTEN CIRCULAIR WATERGEBRUIK EN UITROL SLIMME MEETNETTEN	16,3	14,1
RELANCE BUDGET 34 - VLAGGENSCHIPPROJECTEN NATUURGEBASEERDE OPLOSSINGEN	9,0	2,5
RELANCE BUDGET 35 - GROENBLAUWE INFRASTRUCTUUR – WATERLOPEN	10,6	9,2
RELANCE BUDGET 35 - GROENBLAUWE INFRASTRUCTUUR – WATERLOPEN	0,0	9,2
RELANCE BUDGET 36 - NATTE NATUUR	69,4	23,1
RELANCE BUDGET 37 - ASSET MANAGEMENT - AANPAKKEN CATG. 4 KUNSTBOUWWERKEN IN SLECHTE STAAT (O.A. BRUGGEN)	21,2	23,5
RELANCE BUDGET 38 - VERSNELD AANPAKKEN VAN "GEVAARLIJKE PUNTEN" M.H.O.O. DE VERKEERSVEILIGHEID VAN DE ZWAKKE WEGGEBRUIKER	12,2	0,0
RELANCE BUDGET 39 - VERSNELLING INVESTERINGEN IN VEILIGE SCHOOLROUTES	11,2	4,1
RELANCE BUDGET 4 - CIRCULAIRE ECONOMIE - ASBEST (LOKALE BESTUREN)	6,5	2,2
RELANCE BUDGET 41 - MODAL SHIFT NAAR WATER - ALBERTKANAAL (VERNELD VERHOGEN VAN BRUGGEN)	25,4	2,6
RELANCE BUDGET 44 - ONTEIGENINGEN NIEUWE SLUIS ZEEBRUGGE	14,7	0,0
RELANCE BUDGET 45 - INZETTEN OP KWALITEIT EN 'GOOD GOVERNANCE' VAN WZC & VOORUITSCHUIF NIEUW BELEID	51,8	34,4
RELANCE BUDGET 51 - GEMEENTE ZONDER GEMEENTEHUIS	5,1	0,0
RELANCE BUDGET 56 - ACHTERLIGGENDE PROCESSEN GEMEENSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING: ONBOARDING RAAMCONTRACT 2022	8,2	5,0
RELANCE BUDGET 59 - ASSET MANAGEMENT AQUAFIN	9,0	9,0
RELANCE BUDGET 60 - BURGERPROFIEL EN E-LOKET	5,6	4,0
RELANCE BUDGET 7 - FINANCIERING FLANKEREND BELEID TRANSITIE OUDE ELEKTRISCHE VERWARMING EN TOEKOMSTBESTENDIG MAKEN VAN HET ELEKTRICITEITSNET	46,1	10,9

RELANCE BUDGET 9 - RENOVATIES SOCIALE WONINGEN VERSNELLEN	10,0	15,0
OVERIGE	125,6	17,2
Totaal	946,3	288,0

De voorbije twee jaar zijn er met relancemiddelen ook een aantal investeringen uitgevoerd. De investeringen en de eventuele cofinanciering met RRF-middelen hebben invloed op het bedrijfseconomische resultaat op het moment van afschrijving. Er werd in 2022 voor een totaalbedrag van 49,8 miljoen euro van de investeringen gefinancierd door Europa. Van deze cofinanciering werd voor 46,9 miljoen euro in opbrengst genomen in 2022.

INVLOED NOODFONDS OEKRAÏNE OP HET BEDRIJFSECONOMISCH RESULTAAT VAN DE BOEKHOUDING

De invloed van de uitgaven met betrekking het Noodfonds Oekraïne op de bedrijfskosten bedraagt 84,1 miljoen euro waarvan op diensten en diverse goederen voor 2,1 miljoen euro, op personeelskosten voor 1,9 miljoen euro en op andere bedrijfskosten voor 80,1 miljoen euro.

JAARVERSLAG OVER BUDGETTAIRE RAPPORTERING BEGROTINGSJAAR 2022

In de jaarrekening werden de rapporten m.b.t. de begrotingsuitvoering telkens voorgesteld per afdeling en per begrotingsartikel. Behalve die traditionele voorstelling werd telkens een rapport toegevoegd met de cijfers per programma.

Middelenbegroting

Het detail van de uitvoering van de middelenbegroting werd opgenomen in VO 10 van de jaarrekening.

Afdeling 9: Ministerie Vlaamse Gemeenschap

Bij het begrotingsdecreet van het jaar 2022, aangepast bij het aanpassingsdecreet, werd het totaal van de vorderingen voor Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap geraamd op

Duizend euro 47.235.228

Naar uitvoering bedraagt het bedrag van de vorderingen voor 2022

Duizend euro 46.682.158

Afdeling 2: Diensten met Afzonderlijk Beheer

Bij het begrotingsdecreet van het jaar 2022, aangepast bij het aanpassingsdecreet, werd het totaalbedrag van de vorderingen voor de Diensten met Afzonderlijk Beheer (DAB) geraamd op

Duizend euro 2.355.910

Naar aanleiding van herverdelingen van/naar DAB's verhogen de middelen met

Duizend euro 245.761

Dit brengt het totaal aan geraamde vorderingen op

Duizend euro 2.601.671

Naar uitvoering bedraagt het bedrag van de vorderingen voor 2022

Duizend euro 1.820.568

Afdeling 6: Opname leningen

Bij het begrotingsdecreet van het jaar 2022, aangepast bij aanpassingsdecreet, werd het bedrag voor opname van leningen geraamd op

Duizend euro 6.712.652

Naar uitvoering bedraagt het bedrag van de vorderingen voor 2022

Duizend euro 3.015.998

Uitgavenbegroting - gesplitste kredieten - vastleggingskredieten

Het detail van de vastleggingskredieten voor gesplitste kredieten 2022 en de aanwending ervan, werd opgenomen in VO 11a VAK van de jaarrekening.

Afdeling 1: Ministerie Vlaamse Gemeenschap

Bij het begrotingsdecreet van het jaar 2022, aangepast bij het aanpassingsdecreet, werden voor de gesplitste kredieten voor het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap vastleggingskredieten gestemd voor een totaalbedrag van

Duizend euro 55.297.549

Naar aanleiding van het afschaffen van de vastleggingsmachtigingen werden de gestemde kredieten van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap om technische redenen in Orafin verminderd met

Duizend euro -2.331.824

Naar aanleiding van herverdelingen van/naar DAB's en herverdelingen vanuit de relanceprovisie naar variabele kredieten werd het vastleggingskrediet per saldo verlaagd met

Duizend euro -596.770

Die vastleggingskredieten werden aangepast met het bedrag van de overdrachten die werden voorzien bij decreetsbepaling, voor een bedrag van

Duizend euro 3.535.094

Dat brengt het totaal van de **vastleggingskredieten** voor het begrotingsjaar 2022 op een bedrag van

Duizend euro 55.904.049

Het totaal van de **aangegeane verbintenissen** voor het begrotingsjaar 2022 bedraagt

Duizend euro 53.431.985

Er werden overschrijdingen van vastleggingskredieten geregistreerd voor een totaalbedrag van -499.188 duizend euro.

Een gedetailleerd overzicht van de overschrijdingen per begrotingsartikel en een toelichting bij de belangrijkste bedragen is opgenomen in de toelichting bij de jaarrekening onder titel "VO11a – Gesplitste kredieten: Vastleggingskrediet (VAK)"

Het saldo op de vastleggingskredieten bedraagt op 31.12.2022

Duizend euro 2.472.064

Van dat saldo wordt, in uitvoering van de in de begroting gestemde overdrachtsbepalingen, een bedrag van 1.499.550 duizend euro overgedragen naar begrotingsjaar 2023.

Afdeling 3: Diensten met Afzonderlijk Beheer

Bij het begrotingsdecreet van het jaar 2022, aangepast bij het aanpassingsdecreet, werden voor de gesplitste kredieten voor de DAB's vastleggingskredieten gestemd voor een totaalbedrag van

Duizend euro 1.799.355

Naar aanleiding van de herverdeling van/naar een DAB werd het vastleggingskrediet per saldo verhoogd met

Duizend euro 335.433

Die vastleggingskredieten werden aangepast met het bedrag van de overdrachten die werden voorzien bij decreetsbepaling, voor een bedrag van

Duizend euro 76.744

Dat brengt het totaal van de **vastleggingskredieten** voor het begrotingsjaar 2022 op een bedrag van

Duizend euro 2.211.532

Het totaal van de **aangegeane verbintenissen** voor het begrotingsjaar 2022 bedraagt

Duizend euro 2.034.524

Bij de DAB's werden overschrijdingen van vastleggingskredieten geregistreerd voor een bedrag van -6.792 duizend euro. Een gedetailleerd overzicht van de overschrijdingen per begrotingsartikel en een toelichting bij de belangrijkste bedragen is opgenomen in de toelichting bij de jaarrekening onder titel "VO11a – Gesplitste kredieten: Vastleggingskrediet (VAK)"

Het saldo op de vastleggingskredieten bedraagt op 31.12.2022

Duizend euro 177.008

Van dat saldo wordt, in uitvoering van de in de begroting gestemde overdrachtsbepalingen, een bedrag van 65.730 duizend euro overgedragen naar begrotingsjaar 2023.

Afdeling 4: Terugbetaling leningen

Bij het begrotingsdecreet van het jaar 2022, aangepast bij het aanpassingsdecreet, werden voor de gesplitste kredieten voor terugbetaling van leningen **vastleggingskredieten** gestemd voor een totaalbedrag van

Duizend euro 312.344

Het totaal van de **aangegane verbintenissen** voor het begrotingsjaar 2022 bedraagt

Duizend euro 311.849

Bij de terugbetaling van leningen is er een onderbenutting van de vastleggingskredieten voor een bedrag van 495 duizend euro.

Uitgavenbegroting - gesplitste kredieten – vereffeningskredieten

Het detail van de vereffeningskredieten voor gesplitste kredieten 2022 en de aanwending ervan, werd opgenomen in VO 11b VEK van de jaarrekening.

Afdeling 1: Ministeries Vlaamse Gemeenschap

Bij het begrotingsdecreet van het jaar 2022, aangepast bij het aanpassingsdecreet, werden voor de gesplitste kredieten voor MVG vereffeningskredieten gestemd voor een totaalbedrag van

Duizend euro 54.637.791

Naar aanleiding van herverdelingen van/naar DAB's en herverdelingen vanuit de relanceprovisie naar variabele kredieten werd het vereffeningskrediet per saldo verlaagd met

Duizend euro -59.286

Er werden geen overdrachten voor vereffeningskredieten voorzien bij decreetsbepaling.

Dat brengt het **totaal van de vereffeningskredieten** voor het begrotingsjaar 2022 op een bedrag van

Duizend euro 54.578.505

Het totaal van de **geboekte verplichtingen** voor het begrotingsjaar 2022 bedraagt

Duizend euro 52.295.773

Er werden overschrijdingen van vereffeningskredieten geregistreerd voor een totaalbedrag van -456.219 duizend euro. Een gedetailleerd overzicht van de overschrijdingen per begrotingsartikel en een toelichting bij de belangrijkste bedragen is opgenomen in de toelichting bij de jaarrekening onder titel "VO11b – Gesplitste kredieten: Vereffeningskredieten (VEK)"

Het saldo op de vereffeningskredieten bedraagt op 31.12.2022

Duizend euro 2.282.732

Er werden geen decretale overdrachtsbepalingen gestemd voor vereffeningskredieten met een saldo.

Afdeling 3: Diensten met Afzonderlijk Beheer

Bij het begrotingsdecreet van het jaar 2022, aangepast bij het aanpassingsdecreet, werden voor de gesplitste kredieten voor de DAB's **vereffeningskredieten** gestemd voor een totaal bedrag van

Duizend euro 2.450.589

Naar aanleiding van herverdelingen van/naar DAB's en omwille van verhogingen of verminderingen van de ontvangsten werd het vereffeningskrediet per saldo verhoogd met

Duizend euro 151.082

Er werden geen overdrachten voor vereffeningskredieten voorzien bij decreetsbepaling.

Dat brengt het **totaal van de vereffeningskredieten** voor het begrotingsjaar 2022 op een bedrag van

Duizend euro 2.601.671

Het totaal van de **geboekte verplichtingen** voor het begrotingsjaar 2022 bedraagt

Duizend euro 1.730.869

Het saldo op de vereffeningskredieten bedraagt op 31.12.2022

Duizend euro 870.802

Er werd een overschrijding van vereffeningskredieten geregistreerd voor een totaalbedrag van -35.275 duizend euro. Een gedetailleerd overzicht van de overschrijdingen per begrotingsartikel en een toelichting bij de belangrijkste bedragen is opgenomen in de toelichting bij de jaarrekening onder titel "VO11b – Gesplitste kredieten: Vereffeningskredieten (VEK)"

Afdeling 4: Terugbetaling leningen

Bij het begrotingsdecreet van het jaar 2022, aangepast bij het aanpassingsdecreet, werden voor de gesplitste kredieten voor de terugbetaling van leningen **vereffeningskredieten** gestemd voor een totaalbedrag van

Duizend euro 312.344

Het totaal van de **geboekte verplichtingen** voor het begrotingsjaar 2022 bedraagt

Duizend euro 311.849

Het saldo op de vereffeningskredieten bedraagt op 31.12.2022

Duizend euro 495

Uitgavenbegroting - Variabele kredieten - Vastleggingskredieten

Het detail van de variabele kredieten 2022 en de aanwending ervan, werd opgenomen in VO 11c VAK van de jaarrekening.

Bij het begrotingsdecreet van het jaar 2022, aangepast bij het aanpassingsdecreet, werden de variabele kredieten geraamd op een bedrag van

Duizend euro 573.900

Overeenkomstig art. 15 §2 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën wordt de omvang van de variabele kredieten bepaald op basis van de in de loop van het begrotingsjaar effectief geïnde ontvangsten. Daarom bedragen de variabele kredieten voor het begrotingsjaar 2022

Duizend euro 472.159

Naar aanleiding van herverdelingen vanuit de relanceprovisie werd het vastleggingskrediet verhoogd met

Duizend euro 155.093

Het bedrag van de variabele kredieten werd verhoogd met het bedrag van de overdrachten, inclusief verrekening voor verminderingen encours

Duizend euro 744.664

Dat brengt het **totaal van de vastleggingskredieten** voor het begrotingsjaar 2022 op een bedrag van

Duizend euro 1.371.915

Het totaal van de **aangegane verbintenissen** voor het begrotingsjaar 2022 bedraagt

Duizend euro 712.933

Uitgavenbegroting - Variabele kredieten - Vereffeningskredieten

Het detail van de variabele kredieten 2022 en de aanwending ervan, werd opgenomen in VO 11c VEK van de jaarrekening.

Bij het begrotingsdecreet van het jaar 2022, aangepast bij het aanpassingsdecreet, werden de variabele kredieten geraamd op een bedrag van

Duizend euro 609.554

Overeenkomstig art. 15 §2 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën wordt de omvang van de variabele kredieten bepaald op basis van de in de loop van het begrotingsjaar effectief geïnde ontvangsten. Daarom bedragen de variabele kredieten voor het begrotingsjaar 2022

Duizend euro 472.159

Naar aanleiding van herverdelingen vanuit de relanceprovisie werd het vereffeningskrediet verhoogd met

Duizend euro 59.287

Het bedrag van de variabele kredieten werd verhoogd met het bedrag van de overdrachten

Duizend euro 961.420

Dat brengt het **totaal van de vereffeningskredieten** voor het begrotingsjaar 2022 op een bedrag van

Duizend euro 1.492.865

Het totaal van de **geboekte verplichtingen** voor het begrotingsjaar 2022 bedraagt

Duizend euro 559.211

Samenvatting uitvoeringsrekening begroting

Onderstaande tabel geeft het samenvattend overzicht van het resultaat van de uitvoering van de begroting.

UITVOERING		2022
Uitgavenbegroting	Excl. DAB	52.854.984
	DAB	1.730.869
	Schuldaflossing	311.849
Totaal uitvoering uitgavenbegroting		54.897.702
Middelenbegroting	Excl. DAB	47.520.709
	DAB	1.820.568
	Leningen	3.015.998
Totaal uitvoering middelenbegroting		52.357.275
Resultaat begrotingsuitvoering		-2.540.427
Afrondingsverschillen		-14
Begrotingssaldo		-2.540.441

Volgende tabel geeft een overzicht van de (niet geconsolideerde) begrotingsuitvoering per beleidsdomein (Rechtspersoon Vlaamse Gemeenschap)

Beleidsdomein	geraamde middelen	vorderingen	beschikbaar VAK	verbintenissen	beschikbaar VEK	verplichtingen
Financiën en Begroting	46.364.701	45.856.126	6.070.367	5.276.346	6.287.112	4.907.817
Economie Wetenschap en Innovatie	112.050	85.768	2.175.110	2.079.329	2.159.052	2.080.587
Onderwijs en Vorming	146.473	186.225	14.864.949	14.553.907	14.853.221	14.593.927
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	32.266	-1.744	14.947.207	14.965.047	14.940.355	14.765.483
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	34.870	23.438	1.363.017	1.302.794	1.256.285	1.225.975
Werk en Sociale Economie	239.831	268.375	4.027.506	3.880.419	3.965.589	3.780.623
Landbouw en Visserij	26.238	15.207	212.261	193.670	194.797	174.473
Mobiliteit en Openbare Werken	458.505	387.169	4.750.582	3.837.942	4.263.650	4.018.424
Omgeving	507.131	657.194	3.120.036	2.406.087	2.605.093	1.914.978
Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie	40.215	42.951	5.604.488	5.512.719	5.405.775	5.256.066
Hogere entiteiten	0	0	140.441	136.658	140.441	136.631
DAB's	2.601.671	1.820.568	2.211.532	2.034.524	2.601.671	1.730.869
Leningen	6.712.652	3.015.998	312.344	311.849	312.344	311.849
Totaal	57.276.603	52.357.275	59.799.840	56.491.291	58.985.385	54.897.702

In de jaarrekening is de ESR-rapportering exclusief ESR-correcties opgenomen. Bij de rapportering van de geconsolideerde rekening 2022 wordt duiding gegeven bij het ESR-vorderingensaldo 2022 en de ESR-correcties.

Aansluiting bedrijfseconomische en budgettaire rapportering

Om de link tussen het bedrijfseconomisch nettoresultaat en het resultaat van de begrotingsuitvoering te maken, moeten de niet budgetrelevante boekingen uit de bedrijfseconomische resultatenrekening buiten beschouwing worden gelaten. Die aansluiting is terug te vinden in VO19 van de jaarrekening van de Vlaamse Gemeenschap.